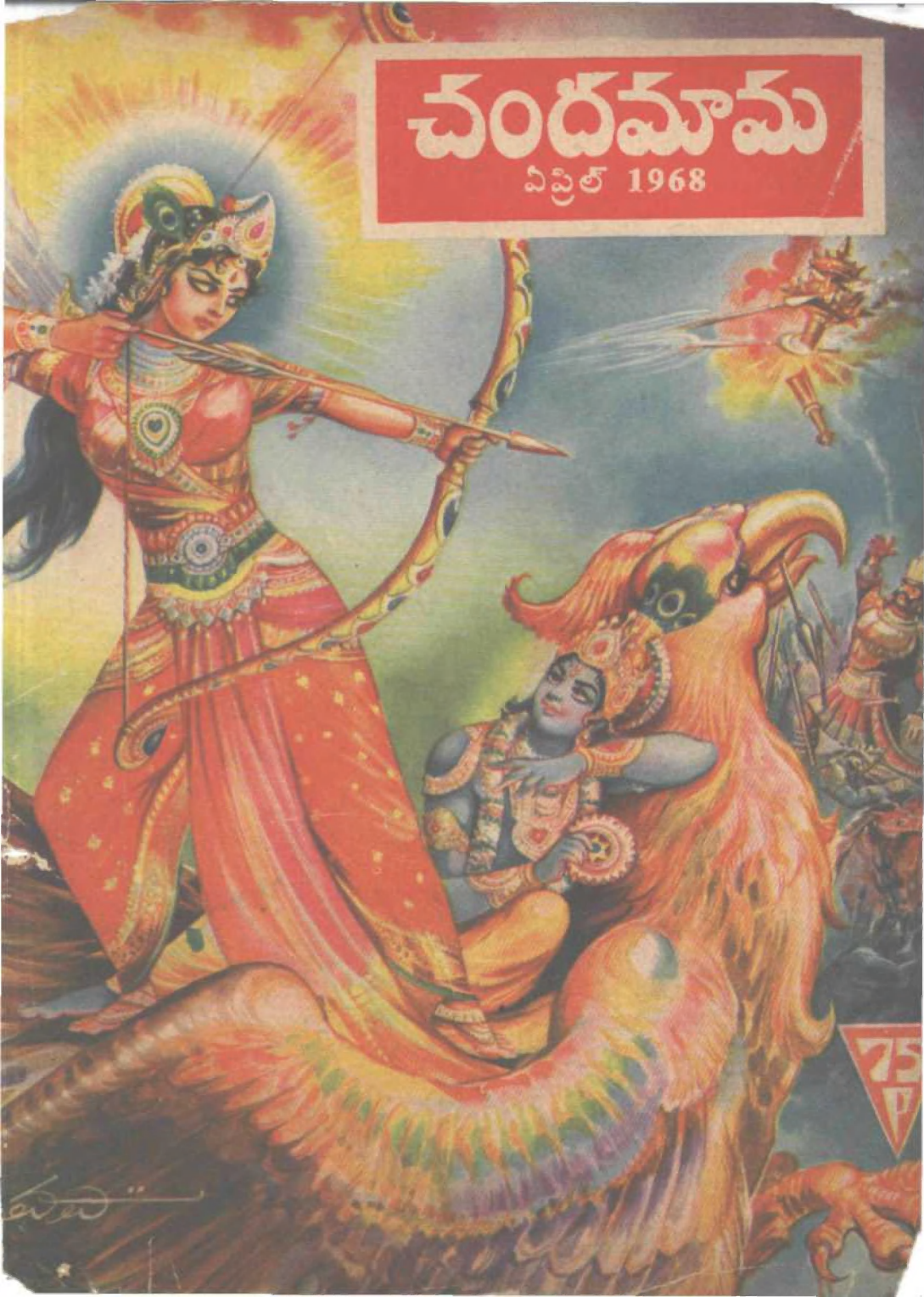

చందమామ

ఏప్రిల్ 1968

75
P

Chandamama Press

VADAPALANI
MADRAS 26

OFFERS YOU...

FINEST PRINTING...

Equipped with

**PHOTO GRAVURE
KLIMSCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH-**

-BLOCK MAKING

*and a
host of Others....*

కాల్గేట్ ఛెడ్డ శ్వాసను నిరోధించండి
రోజంతా దంతక్షయం జరుగకుండా కాపాడుకొనండి!

ఎందుచేతనంటే: ఒక్కసారి తోముకుంటేనే కాల్గేట్ డెంటల్ క్రిమ్ నోటిలో దుర్వాసనను మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన నూక్కి క్రిములను 85% వరకు తొంగిండును.

కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 గురికి చెడ్డ శ్వాసను వెంటనే నిరోధించిందని మరియు రోజంతా అయిన వెంటనే కాల్గేట్ పదార్థంలో వత్తు తోముకొనుట వల్ల ఎక్కువ మందికి దంతక్షయమునకు బాగా అరికట్టిందని, పూర్వము దంతకాన దర్శితలో ఎన్నడూ తెలియ జేయబడకగా కాన పరిశోధనల వల్ల విరూపించబడినది! ఒక్క కాల్గేట్ మాత్రమే దీనికి రహస్యను కలిగివున్నది.

పింఠ కాల్గేట్ తో వ్రతమంగా వత్తు తోముకునే అంవాటును తెలికగా అజేరింగిపోదు. ఎందుచేతనంటే ఎక్కువ సేపు వించే దాని పివ్వక మెంట్ రోలి మునపనంటే వారికి దాదా ఇవ్వం.

శుభ్రత కొరకు, బాబా శ్వాసకొరకు మరియు వండ్లు తెల్లగా వుండుట కొరకు కాల్గేట్ తో వండ్లను వ్రతమంగా తోముకొనండి.

...ప్రపంచములోని ఏ ఒక్క ఇతర డెంటల్ క్రిమ్ కన్నా కాల్గేట్ నే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారు
©CO.35 T.

మీకు పొడర్ కావాంటే,
ఈ లాభమున్నట్టి
కాల్గేట్ టూత్ పౌడర్
దానిని పొందగలరు...
ఒక్క దల్లా నెంఠ
తరబడి వునుంది...

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

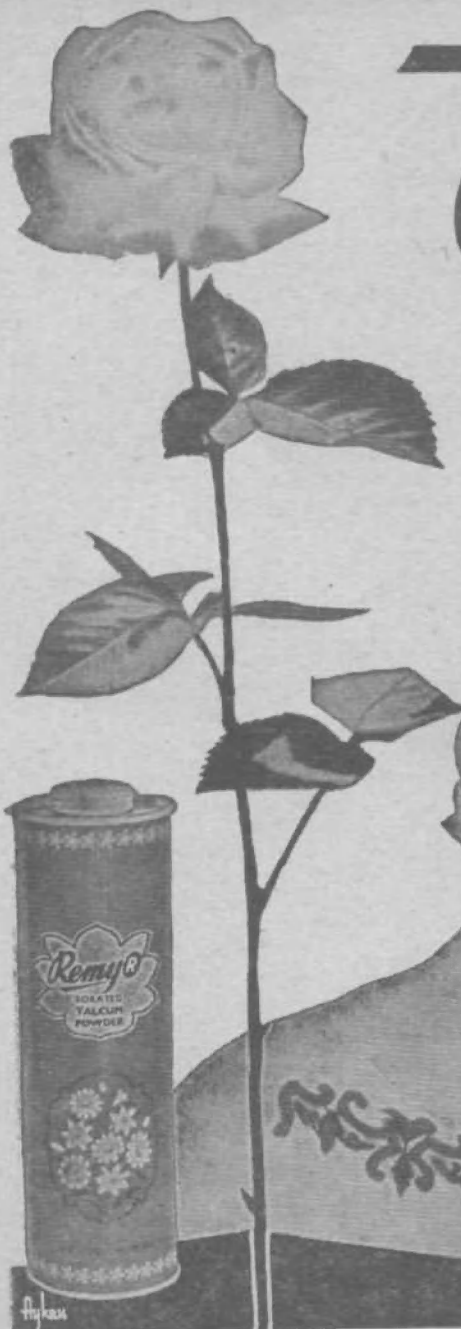
భారతచరిత్ర - 79	... 2	హిందువుల వద్దతులు 30
దుర్మార్గుడిత్యాగం 5	శనిప్రభావం	... 33
శిథిలాలయం - 4	... 9	తల్లిపేమ	... 40
సరిఅయినశిష్యుడు	... 17	రాజుకుతగ్గ మంత్రి	... 45
మోసానికి మోసం	... 23	కృష్ణావతారం 49
అసలువిషయం	... 27	అరణ్యపురాణం	... 57

ఇవి గాక పోటో శీర్షికల పోటీ
మొదలైన మరి ఎన్నో ఆకర్షణలు.

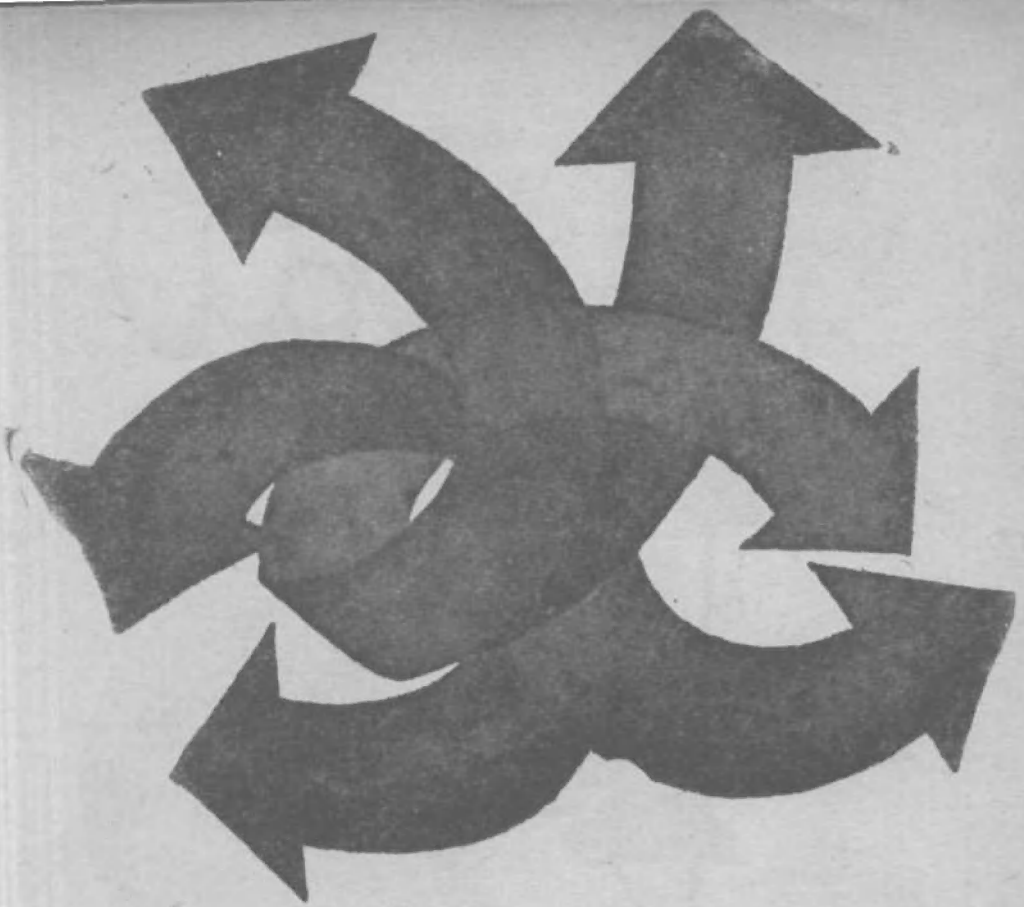
విడి ప్రతి
75 పైసలు

సంవత్సర చందా
రూ. 9/-

రెమి

టాలగో
పొడరు

‘నా భవిష్యత్తు ఏమిటి?’

.....డాక్టరు.....లాయరు, ఇంజనీరు,
ప్రాఫెసరు.....?

పెద్దయ్యాక మీరు కోరిన భవిష్యత్తును
అందుకోవటానికి చాలా అవకాశాలు
వున్నాయి. కావలసినదల్లా మీరు కష్టించి
పనిచేయటమే.

ప్రతి ఏడూ గడిచేకొద్దీ విద్యార్థుల తెన్ను
వనతులు లభిస్తున్నాయి. డబ్బు లేకపోవటం
మనేది మీ అభివృద్ధికి అడ్డురాదు.

ఉదాహరణకు మీ చదువులో విశిష్టస్థానం
సంపాదించుకున్నారంటే, కళాశాలలో

మొదటి సంవత్సరం బి. యస్ సె. నుండి
ఏ. హెచ్. డి. స్థాయివరకు జాతీయ విజ్ఞాన
ప్రజ్ఞా పథకం (నేషనల్ సైన్సు కాలెంటు
స్కీము) మీకు ఆకర్షణీయమైన విద్యార్థి
వేతనాల నిస్తుంది. భారతదేశంలోను,
విదేశాలలోను ఉన్నత విద్య సభ్యసించటానికి
విద్యార్థి వేతనాల పథకాలు ఎన్నో
వనతులు కల్పిస్తున్నాయి. ప్రతి ఏడు 30
కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే విద్యార్థి
వేతనాలు ఉన్నత పాఠశాలలలోను,
కళాశాలలలోను సంచిపెట్టబడుతున్నాయి.

ప్రవాళిక అంటే ప్రగతి

మధు విక్టర్స్
మంచి కుటుంబం

నటకం: వి.మధు సూదనరెడ్డి నాటకం: పి.మల్లిఖార్జునరెడ్డి

నవయుగ

ఉగాది శుభాకాంక్షలు!

NO. 41/1
RS. 4.00

SMALLS BUNGEAL EARRINGS

RAJA, 41/2
RS. 4.00
PAIR

DESIGN
EARRINGS
SM SIZE
RS. 3.00

MEDIUM
RS. 2.50
SMALL
RS. 2.00
PAIRS PAIR

బంగారు కవరింగ్ రాజా

RAJA, 508/5
RS. 25.00

అభరణములు
ధరించండి.

SPECIAL
STONE RING
RS. 10.00

94/17
RAJA

RAJA 273
RAJA 290

2-4" SIZE RS. 10.00... 2-2" SIZE RS. 9.00 PER PAIR

RAJA, 142L RS. 4.00 PAIR

RAJA, 142L RS. 4.00 PAIR

రాజాగోల్డు కవరింగ్ వర్క్స్ (REGD) POST BOX No. 38. H.O. మచిలీపట్నం.

మల్లుబిల్లుపాడు గ్రామం పేట విజయవాడ-2 మెయిల్ బాక్సు పలుకుచు - జిల్లా పరిషత్ హైదరాబాద్-20

పొదుపునకు...

ప్రకృతవంతంగా, పరిశుభ్రంగా - చిరకాలం, పొదుపుగా పనిచేసే లాంపు.

ఎల్లప్పుడును వాడండి

బెంగాల్

బెంగాల్ ట్యూబ్ లాంపుల
ఎల్లప్పుడు వాడండి. సమృద్ధిగా.

మీకు చల్లని, ప్రకృతవంతమైన వెలుగునిచ్చే లాంపు

హంస

హంస ట్యూబ్ లాంపు.

లాంపులదేశీయ సోల సెలెక్షన్ ప్రత్యేకం:

జి.ప. పరశురామ్ & కంపెనీ.

11-4-658/2, లక్ష్మీకాపురం, హైదరాబాద్-4.A.P.

THE MAGAZINE FOR EVERY BOY AND GIRL!
IN ENGLISH - HINDI - TAMIL - ONLY 80 PAISE

Read of BURIED CITIES OF THE PAST, the SEAFARERS a story of seamen and ships through the ages. ADVENTURES IN ARCHAEOLOGY all by world renowned authors and lavishly illustrated!

Alexandre Dumas' famous classic 'THE THREE MUSKETEERS' and 'THE RISE AND FALL OF THE TRIGAN EMPIRE' are presented in full colour picture stories.

Other features include glimpses of historical events, scientific achievements, delightful fiction picture stories plus cartoons, prize crossword and general knowledge quiz.

ON SALE 6th APRIL

ఒకడజను యింత చక్కని ఫోటోలు తీయండి

రూ. 4650
(మొత్తం ధర)

...కెమెరా కొన్న రోజునే **Agfa** క్లిక్ III

- * గురిపెట్టి క్లిక్ చెయ్యండి. చిక్కుపెట్టే సాదన లేమి లేవు. పొరబాట్లు చేసే అవకాశంలేదు.
- * 120 ఫేజ్ రోలు ఫిల్ముమీద 12 పెద్ద (6x6 సెం. మీ) ఫోటోలు తీయవచ్చు.
- * ఎవరెడీ కేసు ఫోర్ ప్రైయిట్ లెన్సు, యింకా ప్లాష్ గన్ అదనంగా కొనుక్కోవచ్చు.

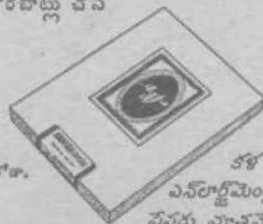
మొదలు పెట్టాలకు క్లేష్ మే
వరకు పెట్టాల క్లేష్ మే!

ఆగ్నా చక్కచేతన క్రింద కమారుచేయవచ్చు : ఏ హ్యూ ఇంటర్నా ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, బొంబే.

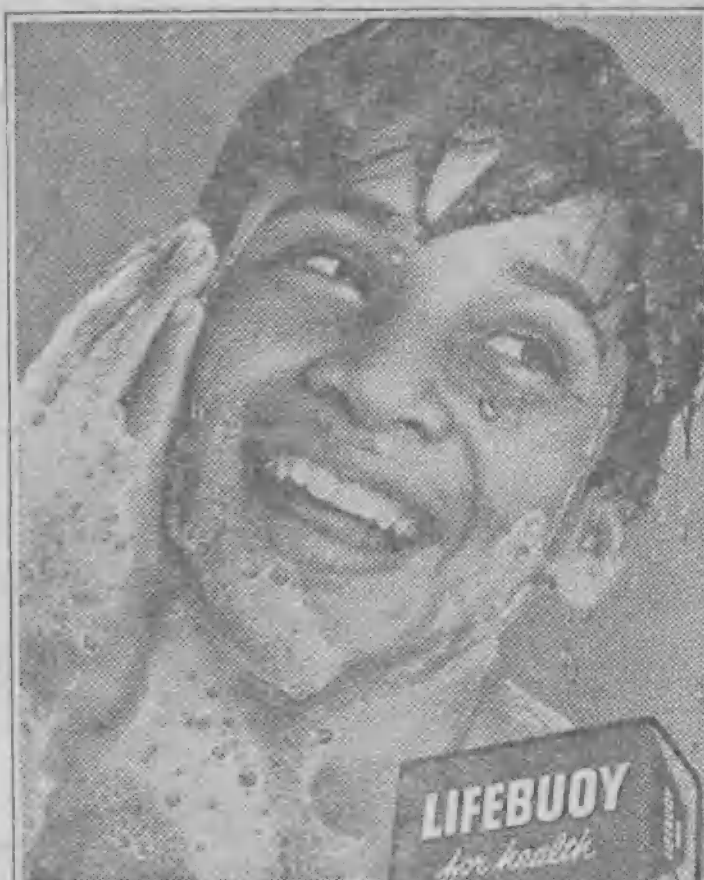
వేలంకంబా డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ :

ఆగ్నా - గేవర్లు, ఇండియా లిమిటెడ్
బాంబాయి • న్యూఢిల్లీ • బెంగళూరు • మద్రాసు

కళ కళ లాడే ప్రింట్లుకు,
ఎన్ల్యాండ్మెంట్లుకు ఆగ్నా ఫోటో
చేసేప్పు మొత్తమే కావాలని అదగండి

CNAG-103 203 TL

ఎక్కడ
లైఫ్ బాయ్ వున్నదో
 అక్కడ ఆరోగ్యము వున్నది
 లైఫ్ బాయ్ మురికిలో గల శ్రీములను కడిగి వేస్తుంది

రింటాస్-ఎ. 52-77 TL

హిందుస్తాన్ లిమిటెడ్ బెంగళూరు

అది యేటి ఇల్లు బిడ్డపాపలేని ఇల్లు
 అది యేటి పాప ఆటపాట లేని పాప
 అది యేటి ఆట పార్కీస్ మిత్రాయితేని ఆట

ఓహో...ప్యారీ మిత్రాయిలు ఎంతైనా
 అనివార్యమైనవి. ఎంతో దుచిత్రంగా
 పుట్టికరంగా పుంటాయి. పిల్లలతోపాటు
 మీరూ పంచుకోండి-అప్పుడు
 తెలుస్తుంది. తీవ్రతం ఎంత విజ్ఞానంగా పుంటుందో
 క్రొత్తకథలు దులి చూడారా?
 అరంజి రోల్స్ - బ్లాక్ కరన్స్ -
 సైన్ అపిల్ టాఫీ - క్రిమి రోల్స్

ప్యారీస్ - విశిష్టకరమైన
 మిత్రాయిలు
 వయోరూపేయువారు

తప్పక
చూడండి!

విశిష్టమైన తెలుగు కుటుంబాన్ని
అందమైన బాన్సులగా అభిరూఢం
చేసిన సొంతైన తెలుగు చిత్రం!

డి.వి.ఎస్. ప్రొడక్షన్స్

తిక్కరేంకరయ్య

నిర్మాతలు డి.యోగానంద్ నిర్మాత డి.వి.ఎస్.రావు

నటీనటులు డి.వి.నరసింహులు • సులభ సునారాయణరెడ్డి కొండా • పంజాబీ జీవరాజు
జవహర్ బి.కె.రావు • అల్పా తోట • ఛాయాగారి వేంకటేశ్ చిన్ని, సునీతి
అల్పా నీతిక విజయ • నిజాం రెహ్మా • మైసూరు సుధీరన్ ముఖర్జీ

VIJAYA

వేసవి వచ్చినదని భయము
ఎంత మాత్రము అవ
సరము లేదు.

క్రమముగా ప్రతిదినము ఆశోకా శాండ్ల
పుకె-ఫేస్-బామ్బు మరియు అల్పర్పర్
పొడర్పు ఉపయోగించిన వేసవి తాపమును
తెలియనివ్వదు. వేసవివల్ల గలిగిన చెమట
గుల్లలు, చర్మం ఎరుపు, మంటలు వగయ
రాఅను పొగడ్తల శరీరమునకు వల్లదనమును
హాయిని కలిగించును.

మరియు, చీటి మనోహర చందన పరి
మళము మిమ్ములను దినమంతయు ఉత్సాహ
భరితులను చేయును. నేడే ఉపయోగమును
ప్రారంభించు.

విజయా కెమికల్స్

మద్రాసు - 7

**కున్నవంటలకు శ్రేష్ఠమైన
నూనెలు**

అగ్గిమూర్తి కలిగిన
వి.యస్. బ్రాండ్
**చారుపప్పు
నూనె**

అగ్గిమూర్తి కలిగిన
మోన్స్ బ్రాండ్

సువులనూనె

- గిరివాసంకెల్ల సువులనూనె అరటిగొర్రె
కున్నవంటలకు ఉత్తమం అయింది.
- రుచి రంగు సువాసన లతో అల్లనంటుకు బాధ
మించు అయితమగురు ఉపంతిముగ జేయును.
- ఊరగాయలకు చాలామీదము నిలువయును.
- ముక్కలు మిక్కిలి సుదృఢమవును.
- తంతువాడినయితల మిదమగు వంట వేయించు
పెంట్లు కలను బాగుగా పెరుగునట్లు చేయును.
- 15, 4, 2, 1 కె.ల. ప్యాకెట్లలో వేరు వేరు చేయవచ్చు.

విజంట్లు :

శ్రీ మాజేటి చిరరాఘవయ్య,
ఇవాలయం పిథి, విజయవాడ

డిపోలు :

శ్రీ G. సుబ్బారావు,
పుళ్ళకిర్ర ప్లేటు, తెనాలి

శ్రీ B. గోపాలకృష్ణమూర్తి,

1-3-166, రాజా ముదలియార్ ప్లేటు
కలాసిగుడ, సికింద్రాబాద్

MFRS. తింటిపాటి సుబ్బారావు & సన్

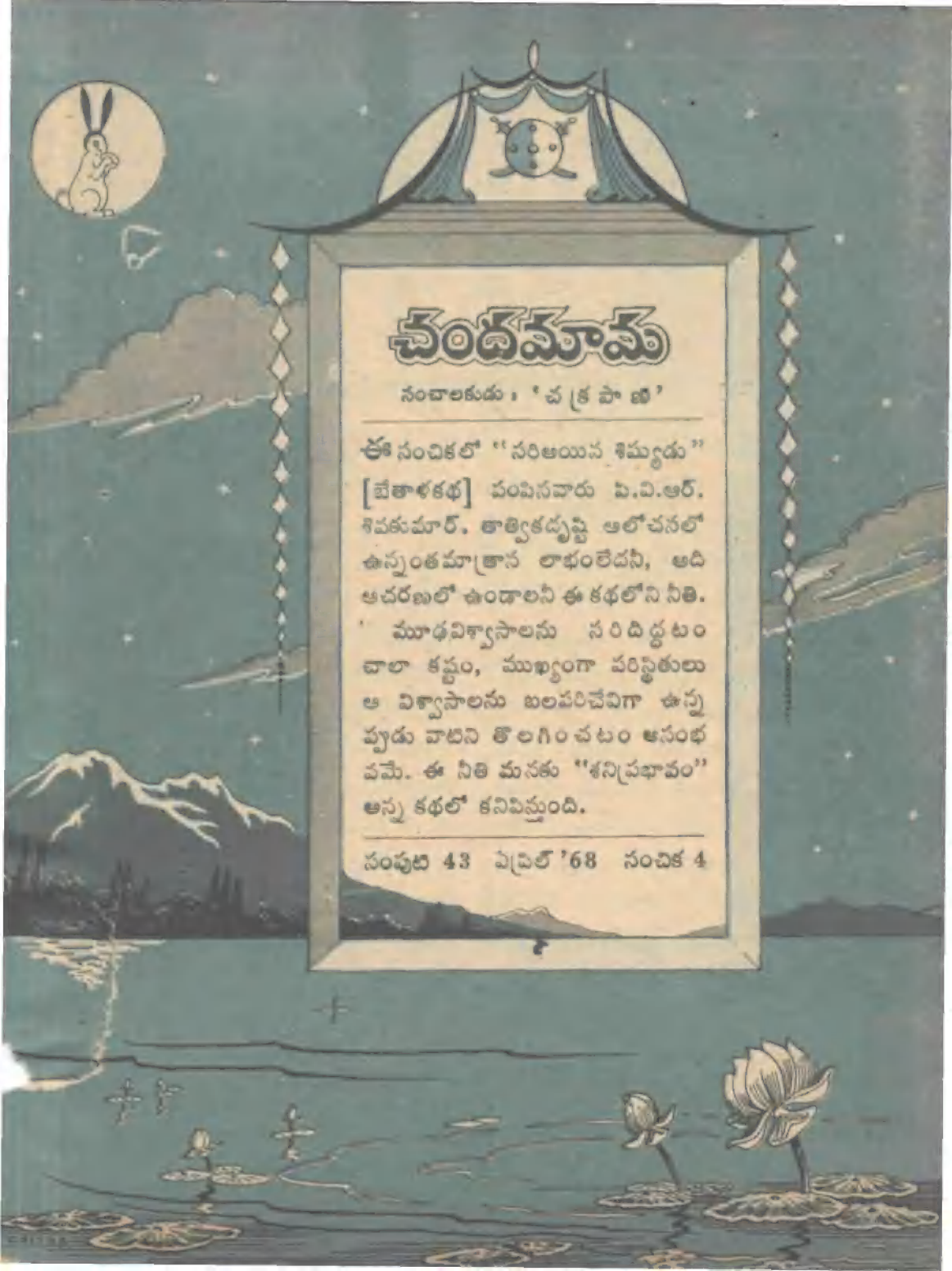

చెండమామ

నంచాలకుడు : 'చక్రపాణి'

ఈ సంచికలో "సరిఅయిన శిష్యుడు" [జేతాళకథ] పంపినవారు పి.వి.ఆర్. శివకుమార్. తాత్వికదృష్టి ఆలోచనలో ఉన్నంతమాత్రాన లాభంలేదని, అది ఆచరణలో ఉండాలని ఈ కథలోని నీతి. మూఢవిశ్వాసాలను సరిదిద్దటం చాలా కష్టం, ముఖ్యంగా పరిస్థితులు ఆ విశ్వాసాలను బలపరిచేవిగా ఉన్నప్పుడు వాటిని తొలగించటం అసంభవమే. ఈ నీతి మనకు "శనిప్రభావం" అన్న కథలో కనిపిస్తుంది.

సంపుటి 43 ఏప్రిల్ '68 సంచిక 4

భారత చరిత్ర

ఇంగ్లీషువారికి, మైనూరు నుల్లానుకూ మొదటిసారి యుద్ధం జరిగినప్పుడు నిజాము తాత్కాలికంగా బ్రిటిషువారిని విడిచిపెట్టినప్పటికీ, తిరిగి 1768 ఫిబ్రవరి 23న మచిలీపట్నం వద్ద ఇంగ్లీషు వారితో మరొక కాంతి ఒడంబడిక చేసుకున్నాడు. ఈ ఒడంబడిక ప్రకారం నిజాము ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలను ఇంగ్లీషు వారికి ఇచ్చేటట్టూ, అందుకుగాను ఇంగ్లీషు కంపెనీ నిజాముకు ఏటా 9 లక్షల రూపాయలు చెల్లించేటట్టూ ఏర్పాటయింది. దరిమిలా ఇంగ్లీషువారు గుంటూరు రాజ్యాన్ని నిజాము తమ్ముడైన బసాలత్ జంగ్ కు యావజ్జీవ భుక్తంగా ఇచ్చేసి, నిజాముకు చెల్లించే మొత్తాన్ని 7 లక్షలకు తగ్గించారు.

నిజాము తన సేనలోకి ఫ్రెంచి సేనాయీలను చేర్చుకుని 1768 ఒడంబడికను ఉల్లంఘించాడన్న నెపం మీద 1779 లో

మద్రాసు గవర్నరుగా ఉండిన రంబోల్డ్ అనే అవివేకి గుంటూరును బసాలత్ జంగ్ నుంచి పుచ్చుకుని, నిజాముకు డబ్బు చెల్లించటం మానేశాడు. అయితే ఈ చర్యను గవర్నరు జనరలైన వారన్ హేస్టింగ్స్ నిరసించాడు. అయినప్పటికీ నిజాము ఇంగ్లీషువారికి వ్యతిరేకిగా పరిణమించాడు. అందుకు బలమైన కారణం మరొకటి ఏమిటంటే, చాలా క్లిష్టమైన పరిస్థితిలో ఇంగ్లీషు వారు రఘోబాతో సఖ్యం చేసి ఉండటం. ఈ కోపంతో, ఇంగ్లీషువారికి విరుద్ధంగా హైదరుతోనూ, మహారాష్ట్రులతోనూ సఖ్యం చేసుకున్న నిజామును హేస్టింగ్స్ చీలదీశాడు. అందుకై అతను గుంటూరును బసాలత్ జంగ్ కు తిరిగి ఇచ్చేశాడు.

1782లో బసాలత్ జంగ్ చనిపోయాడు. గుంటూరు తమకు తిరిగి ఇచ్చేయ్యమని ఇంగ్లీషు వారు నిజామును అడిగారు.

గుంటూరు నిజాము కూ, ఇంగ్లీషువారికి కూడా అవసరమే. గుంటూరు లెకప్రాతే నిజాముకు సముద్రతీరం అందుబాటులో ఉండదు. ఇంగ్లీషువారికి ఉత్తరానా, దక్షిణానా గల ప్రాంతాలను కలిపేది గుంటూరు. కొంత సంకోచించిన మీదట నిజాము గుంటూరును ఇంగ్లీషువారి కివ్వటానికి ఒప్పుకుని, టప్పు తననుండి కాజేసిన కొన్ని మండలాలను తిరిగి రాబట్టుకోవటానికి ఇంగ్లీషువారి సహాయం కోరాడు.

ఇంగ్లీషు గవర్నరు జనరల్ (కార్నవాలిస్) ఇరుకునపడ్డాడు. ఎందుకంటే ఆ మండలాలపైన మైసూరు వారికి గల అధికారాన్ని ఇంగ్లీషువారు అప్పటికే రెండు ఒడంబడికలలో ఆమోదించి ఉన్నారు. అయినప్పటికీ, మైసూరుతో మరొక యుద్ధం జరిగితే సహాయకులు అవసరమవుతారు గనక గవర్నరు జనరలు నిజాముకు సైనిక సహాయం చెయ్యటానికి సమ్మతించాడు. మూడవ మైసూరు యుద్ధంలో నిజాము బలాలు ఇంగ్లీషువారి పక్షన పోరాడాయి.

రుహేల్ ఖండ్ అనే సారవంతమైన ప్రాంతం బెథ్ కు వాయువ్యంగా హిమాలయాల వరకు విస్తరించి ఉండేది. జనాభా

60 లక్షలు. దానిని పాలించే రుహేల్ నాయకుల సమాఖ్యకు అధిపతి హఫీజ్ రహ్మాత్ ఖాన్. బెథ్ సవాబుకు రుహేల్ ఖండ్ ను కాజేయాలని ఉండేది. అయితే ఉభయలకూ మహారాష్ట్రల భయం ఉండేది. అందుచేత రుహేలాలు బెథ్ సవా బైన మజాఉద్దౌలాతో ఒక ఒప్పందం చేసుకున్నారు: మహారాష్ట్రలు రుహేల్ ఖండ్ మీదికి దాడివస్తే బెథ్ సవాబు వారిని పారదోలి; అందు నిమిత్తం రుహేలాలు 40 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చుకోవాలి.

ఈ ఒప్పందం జరిగిన మరుసటి ఏడే (1773)లో మహారాష్ట్రలు రుహేల్ ఖండ్

పై దాడి చేశారు. బ్రిటిషు సైనికులూ, బెథ్ సైనికులూ వారిని తరిమికొట్టారు. అయితే మజాఉద్దోలాకు రుహేలాలు 40 లక్షలు ఇవ్వలేదు. ఆ సాకుతో మజా ఉద్దోలా బ్రిటిషు బలాలను తన బలాలకు తోడుగా పెట్టుకుని రుహేల్ఖండ్ పై యుద్ధం చేసి 1774 ఏప్రిల్ లో విజయం సాధించాడు.

ఈ విషయంలో గవర్నరు జనరల్ వారన్ హెస్టింగ్స్ పాత్ర బ్రిటిషు పార్లమెంటులో గర్హించబడింది. వారాజుని రాజైన చైతనింగ్ విషయంలో హెస్టింగ్స్ ప్రవర్తన ఇంకా నీచమైనది. చైతనింగ్ 1775 జూలై నెలలో ఇంగ్లీషు కంపెనీతో ఒక ఒప్పందం చేసుకుని, తాను కంపెనీ పెత్తనం కింద ఉండేట్టూ, అందుకు గాను తాను కంపెనీకి ఏటా 22 స్వర లక్షల రూపాయలు ఇచ్చేట్టూ అంగీకరించాడు.

1778 లో ఇగ్లీషువారికి, ఫ్రెంచివారికి యుద్ధం సాగినప్పుడు హెస్టింగ్స్ చైత

నింగ్ ను మరో 5 లక్షలు అదనంగా ఇవ్వమని అడిగాడు. చైతనింగ్ ఇచ్చాడు. కాని వారన్ హెస్టింగ్స్ మళ్ళీ మళ్ళీ అదనపు ధనం అడుగుతూ వచ్చాడు, చైతనింగ్ ఇస్తూ వచ్చాడు. తరువాత హెస్టింగ్స్ కోరిన ప్రకారం చైతనింగ్ అశ్వికదళాలను ఇవ్వలేకపోయాడు. అది సాకుగా పెట్టుకుని, హెస్టింగ్స్ స్వయంగా వారాజుని వెళ్ళి, చైతనింగ్ ను అరెస్టు చేశాడు.

ఇది చూసి చైతనింగ్ సిపాయిలు అగ్రహం చేశారు, అకస్మాత్తుగా తిరగబడి, అనేక మంది ఇంగ్లీషు సైనికులనూ, ముగ్గురు సైనికాధికారులనూ వధ చేశారు. ఇలా జరుగుతుందని చైతనింగ్ కు తెలియదు. నిర్దోషి అయినప్పటికీ చైతనింగ్ వదలి ప్రభుత్వం, గ్వాలియర్ లో తలదాచుకున్నాడు. ఏటా కంపెనీకి 40 లక్షలు కట్టే షరతు మీద, చైతనింగ్ వదలని అతని తమ్ముడి కొడుక్కిచ్చారు.

దుర్మార్గుడి వ్యాగం

పూర్వం ఒక చిన్న నగరాని కొక రాజుండే వాడు. ఆ రాజుకు ఒక్కడే కొడుకు. అందు చేత రాజు తన కొడుకును కాస్త గారాబంగా పెంచాడు. రాజుకొడుక్కు ఇద్దరు స్నేహితులుండేవారు. ఒకడు పర్తకుడి కొడుకూ, రెండోవాడు పురోహితుడి కొడుకూనూ. ఈ ముగ్గురూ ఒక గురువు వద్దనే చదువు కున్నారు. కాని ముగ్గురికి చదువు విమంత అంటలేదు. వాళ్ళు అస్తమానమూ అల్లరి చిల్లరగా తిరుగుతూ తమ తండ్రులను అప్రతిష్టపాలు చెయ్యసాగారు.

రాజు ఒకనాడు తన కొడుకును విలిచి గట్టిగా మండలించాడు. రాజుకొడుకు తన స్నేహితులతో ఈ సంగతి చెప్పాడు.

"ఏం చేస్తాం? మా తండ్రులు మమ్మల్ని కూడా నా నా చివాట్లూ పెడుతూనే ఉన్నారు," అన్నారు రాజుకు మారుడి మిత్రులిద్దరూ.

"నే నీ ఊళ్ళో ఒక్క కీణం కూడా ఉండను. రోజూ మా తండ్రి చేత ఇలా మాటలు పడటం కన్న ఎక్కడికైనా వెళ్ళి స్వేచ్ఛగా బతకటం మేలు," అన్నాడు రాజుకొడుకు.

"నువు వెళ్ళటట్టయితే నీ వెంట మేమూ వస్తాం," అన్నారు అతని మిత్రులు.

వాళ్ళు దేశ సంచారం మీద బయలు దేరటం భాయమంది.

"తిరగటానికైనా కొంత డబ్బుండాలి. డబ్బు లేకపోతే చాలా కష్టాలు పడతాం," అన్నాడు పర్తకుడి కొడుకు.

"డబ్బు మాటలు మొయ్యలెం. తేలి కగా తీసుకుపోవాలంటే రత్నాలు మేలైనవి. నేను మన ముగ్గురికి మూడు రత్నాలు తెస్తాను. వాటిని అమ్ముకుని ఎంత కాలమైనా హాయిగా ఖర్చు చేసుకోవచ్చు," అన్నాడు రాజుకొడుకు.

రాజకొడుకు మూడు రత్నాలు తీసుకు వచ్చి, ముందుగా అనుకున్న స్థలంలో తన స్నేహితులను కలుసుకున్నాడు. ముగ్గురూ ప్రయాణం సాగించారు.

వాళ్ళు పోయి పోయి ఒక అరణ్యాన్ని చేరుకున్నారు.

"ఈ అరణ్యంలో దొంగలుంటారు. వాళ్ళు మనని సులువుగా దోచుకోగలరు. ఏమిటి ఈ పాదం?" అని వర్తకుడి కొడుకు అన్నాడు.

"మనం తలా ఒక రత్నమూ మింగుదాం. ఈ అడవి దాటాక మనకు దొంగల భయం ఉండదు," అన్నాడు పురోహితుడి కొడుకు.

ముగ్గురూ, సరే అనుకుని మూడు రత్నాలనూ మింగారు.

విళ్ళ సంభాషణ అంతా ఒక దొంగ చెట్లచాటు నుంచి విన్నాడు. వాళ్ళ దగ్గర ఉన్న రత్నాలను ఎలాగైనా కాజీయ్యాలని వాడికి బుద్ధి పుట్టింది. వాళ్ళను ముందు వెళ్ళనిచ్చి, దొంగ మరో దారిని వేగంగా వెళ్ళి, వాళ్ళకు ఎదురొచ్చి, "బాబుల్లారా, నేను చాలా పేదవాణ్ణి. మిమ్మల్ని చూడ బోతే గొప్పవాళ్ళ లాగున్నారు. నన్ను కూడా మీ వెంట రానివ్వండి. మీకు కాపలినన సేవ లన్ని చేస్తాను. నాకు మీతో బాటు ఇంత తిండి పెడితే చాలు," అన్నాడు.

వాళ్ళు ముగ్గురూ చిన్నవాళ్ళు. దారి చూడబోతే అరణ్యమార్గం. ఈ మనిషి బాగా బలంగా ఉన్నాడు. అటువంటివాడు నౌకరుగానూ, రక్షకుడుగానూ ఉండటం మంచి దనుకుని ఆ కుర్రవాళ్ళు వాణ్ణి తమతో బాటు రానిచ్చారు.

ఆ సాయంకాలం చీకటి పడే వేళకు వాళ్ళు ఒక కోయగూడెం సమీపించారు. వాళ్ళు నడిచే దారి కోయదొర ఉండే గుడిసె ముందుగానే పోతున్నది. ఆ గుడిసె వెలపల ఒక స్థంభానికి కట్టి ఉన్న వంజరంలో ఒక రాక్షసిచిలక ఉన్నది.

ఆ చిలక దారే పొయ్యో నలుగుర్నీ చూడ గానే కర్తకతోరంగా అరిచింది. దారే పొయ్యో వాళ్ళ దగ్గర ధనం ఉంటేనే అది అలా అరుస్తుంది, లేకపోతే అది అరవదు. ఆ సంగతి కోయదొరకు తెలుసు. అందుచేత చిలక అరుపు వింటూనే కోయదొర గుడిసెలో నుంచి బయటికి వచ్చి, దారిన పోతున్న ముగ్గురు కుర్రవాళ్ళనూ, ఒక పెద్దవాణ్ణి చూశాడు. చూసి, "అగండి! మీ దగ్గర ఉన్న సొత్తంతా అక్కడ పెట్టి మరీ కదలండి," అన్నాడు.

కుర్రవాళ్ళ వెంట ఉన్న దొంగ, "మా దగ్గర ఏమీ లేదు. కావలిపై పరీక్ష చేసుకో," అన్నాడు.

కోయదొర ముగ్గురినీ శ్రద్ధగా పరీక్షించి వాళ్ళ దగ్గర ఏమీ లేదని తెలుసుకుని, "సరే, వెళ్ళండి," అన్నాడు.

వాళ్ళు కదలగానే చిలక తన సొమ్మంతా పోయినట్టు మరింత కర్కశంగా అరిచింది. వాళ్ళ దగ్గర ఎక్కడో ధనం ఉన్నదని కోయదొరకు సమ్మకం కలిగింది. అతను తన మనుమలను పిలిచి, "వీళ్ళను మన చుట్టు గుడిసెలో పెట్టి బంధించి ఉంచండి. నేను రాత్రికి వచ్చి వీళ్ళ సంగతి తెల్పు తాను," అన్నాడు.

కోయవాళ్ళు ఆ నలుగుర్నీ తీసుకుపోయి ఒక గుండ్రని గుడిసెలో పెట్టి తలుపు మూశారు. ఆ చుట్టు గుడిసెకు ఒకే ఒక ద్వారం ఉన్నది.

చీకటిపడగానే ఆ ద్వారం వెలపల ఇద్దరు ముగ్గురు కోయవాళ్ళు ఈటెలు తీసుకుని కావలా ఉన్నారు.

అర్ధరాత్రి కావస్తుండగా కోయదొర వచ్చాడు. వాడు తన ఖైదీలతో, "మీరు ధనం దాచిన మాట నిజం. అది మీ ఒంటి మీద లేదు. కనక ఎక్కడుందో మర్యాదగా చెప్పండి. చెప్పకపోతే మీ డొక్కలు చీల్చి మరీ చూస్తాను," అన్నాడు.

దొంగవాడు అలోచించాడు. కోయదొర అన్నంతపని చేస్తాడు. తన కడుపులో తప్ప మిగిలిన ముగ్గురి కడుపుల్లోనూ మణులున్నాయి. కోయదొర ముందుగా వాళ్ళలో ఎవరి పాట్ల చీల్చినా, అందరి పాట్లలా చీల్చి తీరుతాడు. ఎందుకంటే ఆ ముగ్గురి పాట్లలోనూ మణులు దొరికాక, తన పాట్లలో కూడా మణి దొరుకుతుందనే వాడు అనుకుంటాడు. నలుగురూ చావటం నిశ్చయం. అట్లా కాకుండా కోయదొర ముందుగా తన పాట్లను చీల్చేటట్టు చేసిన పక్షంలో ఆ ముగ్గురు కుర్రాళ్ళూ ప్రాణాలతో బయట పడే అవకాశం ఉంది. ఎందుకంటే తన పాట్లలో ఏమీ ఉండదు గనక వాళ్ళ పాట్లలో కూడా ఏమీ ఉండదనే కోయదొర అనుకోవచ్చు.

ఈ విధంగా అలోచించి దొంగ ధైర్యంగా కోయదొరను ధిక్కరిస్తూ, "మా దగ్గిర ఏమీ లేదుంటే నమ్మవే? నీ కేమన్నా

మతి మతిలో లేదా? డెక్క చీల్చి చూస్తావా? చూసుకో!" అన్నాడు.

కోయదొరకు అగ్రహం వచ్చింది. వాడు బొడ్డు నుంచి కత్తిలాగి దొంగ డెక్కను ఒక్క దెబ్బతో చీల్చాడు. దొంగ ప్రాణం పోయి పడిపోయాడు. కాని కోయదొర ఎంత వెతికినా వాడి డెక్కలో పడ్లగింజంత బంగారం కూడా లేదు.

నిష్కారణంగా నిండు ప్రాణాన్ని నిలుపునా తీసినందుకు కోయదొర పశ్చాత్తాప పడ్డాడు. తనను మోసం చేసిన చిలకను తిట్టుకుంటూ వాడు ముగ్గురు కుర్రాళ్ళనూ విడిచిపెట్టాడు.

ఈ అనుభవంతో వాళ్ళకు దేశసంచారం మీద విరక్తిపుట్టింది. వాళ్ళు వచ్చిన దారినే తమ నగరానికి తిరిగి వెళ్ళి, తండ్రులు చెప్పినట్టు వింటూ, బుద్ధిగా విద్యాభ్యాసం చేసి, పెద్ద వాళ్ళయ్యాక అందరిచేతా యోగ్యులనిపించుకున్నారు.

శిథిలాలయం

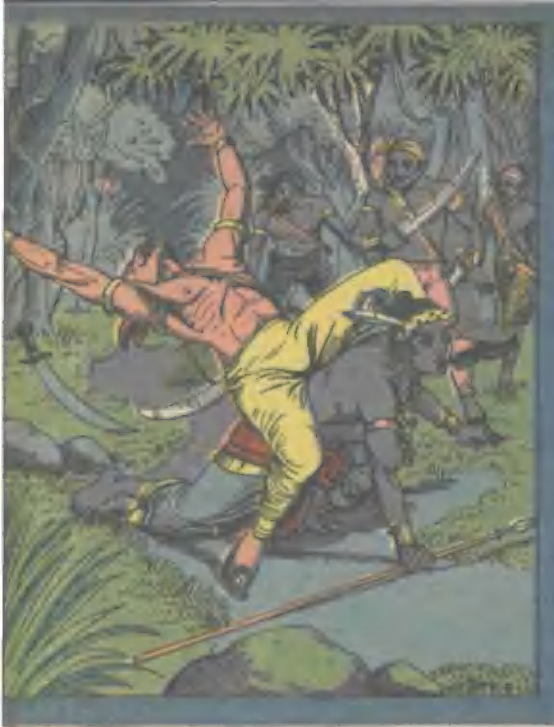
4

[శిథిలాలయ పూజారిని చెప్పిన వికృతాకారుడి కోసం శిథిముఖి, విక్రమకేసరీ చెరొక మార్గాన వెళ్లారు. శిథిముఖి మామిడితోపులో అడుగు పెట్టేసరికి, అతడి కారి కొక కాడు చిగుసుకుపోయి, చెట్టుకొమ్మకు వేలాడదీసింది. పూజారిని శిథిముఖి ఈటెతో పొడవ బోయాడు. పూజారి అనుచరులు అరుస్తూ, అతణ్ణి చంపేందుకు కత్తులెత్తారు. తరవాత—]

పూజారి అనుచరులు తన పైకి కత్తు లెత్తటం చూస్తూనే శిథిముఖి తనకు చావు తప్పదనుకున్నాడు. తను చచ్చే ముందు ఆ దుర్మార్గుల్లో ఒక్కణ్ణియినా చంపి తీరాలన్న పట్టుదలా, ఉద్రేకం అతడిలో పరవళ్ళు తీసింది. ఆ వెంటనే అతను 'జై, శిఖర మాతా!' అంటూ అరణ్యం ప్రతిధ్వనించేలా అరిచి, తన కారిని విగించి పట్టి వున్న తాడును ఈటెతో గురిగా ఒక్కపోటు పొడి

చాడు. ఆ దెబ్బకు తాడు సగం సరుక్కు పోయింది, తతిమ్మా సగం అతడి బరువును మోయలేక పతీ మంటూ తెగింది. శిథిముఖి ఏ మాత్రం అజాగ్రత్తగా వున్నా, అతడి తల బలంగా నేలను తాకటం జరిగేది. కాని, అతడు వానరంలా ఒక్క ఈపున కాళ్ళు రెంటిని పట్టికొట్టినట్టు గిరున భూమి మీదికి తెచ్చి, దాని తాకిడిని తట్టుకునేందుకు ఈటెను ముందుగా నేల మీద గుచ్చాడు.

'చం ద మా మ'

పూజారి అనుచరులు అతడి లాఘవం చూసి అశ్రవ్యపోయారు. వాళ్ళల్లో ఒకడు శిఖిముఖిని మెచ్చుకుంటూ, "శబర వెధవ బాగా సాముగరిడీలు నేర్పిన వాళ్ళా వున్నాడు. ఇలాంటివాడు మన ముఠాలో కలిసివుంటే, మనం సాధించలేం దేముంటుంది?" అన్నాడు.

"ఏడు మనిషికాదు, మర్కటం. నేలంటు కుండా చెట్లకొమ్మల మీద గెంతుతూ వింధ్య పర్వతాలనే చేరగలడు. చూస్తారేం, పొడ వండి!" అన్నాడు మరొక అనుచరుడు.

ఈ విధంగా ఒకటి రెండు క్షణాలు పూజారి అనుచరులు నిర్విణ్ణులైపోయి, తన

మీద కత్తులు ప్రయోగించటానికి బదులు, వాచాలత చూపటం శిఖిముఖికి మంచి అవకాశం కలిగించింది. అతడు ఒడుపుగా ఒక విరోధి మోకాలి మీద బలంగా తన్ని, వాడు అరుస్తూ వెనక్కు పడబోయేంతలో మెరుపులా వాడి విపు కింది నుంచి చద్రున జారి తన చుట్టూ వున్న శక్రకు వలయాన్ని ఛేదించి బయట పడగలిగాడు.

పూజారి అనుచరులు శిఖిముఖి పారి పోయే యత్నం చేస్తున్నాడని తెలిసి కూడా, కత్తులు ప్రయోగించ లేకపోయారు. కత్తి పొరబాటున తమ వాళ్ళకే తగులుకుందేమో అన్న భయం వాళ్ళక్కలిగింది. శిఖిముఖి శక్రకువనే తన కవచంగా వాడుకో గలిగాడు, కాని, ఒకసారి అతడు వాళ్ళ నుంచి కొంచెం దూరం పరిగెత్తగానే పూజారి అనుచరులంతా ఒక్కసారిగా, "చంపండి, పారి పోనీకండి," అని అరుస్తూ అతడి వెంట బడి చుట్టుముట్టేందుకు ప్రయత్నం చేశారు.

ఆ సమయంలో దూరం నుంచి ఈల విసబడింది. అది శిథిలాలయ పూజారి తన బింట్ల కిచ్చే హెచ్చరిక. ఆ హెచ్చరిక వింటూనే అతడి అనుచరుల్లో ఒకడు, "పూజారిదొర విలుస్తున్నాడు, వినపడలేదా, పరిగెత్తండి," అన్నాడు.

చందమామ

"ఈ పారిపోతున్న శబరవిశాచంగాడి మాటేమిటి? విణ్ణి వట్టుకు పోవద్దా పూజారి దొర దగ్గరికి?" అని ప్రశ్నించాడెకడు.

ఆ ప్రశ్నకు మొదట మాట్లాడినవాడు బావాబు చెప్పబోయేంతలో, ఎర్రగండు పెద్దగా మొరగటం వినబడింది. ఆ వెంటనే శబరుల కేకలూ, విక్రమకేసరి, "శిఖిముఖీ! శిఖిముఖీ!" అని విలుస్తూ అటుగా పరిగెత్తుకు రావటం దొంగల కంటబడింది.

పూజారి యీసారి మరింత దిగ్గరగా ఈల వేశాడు. వాడి అనుచరులంతా ఒకణ్ణికడు ఎలాంటి హెచ్చరికా చేసుకోకుండానే, గాయ పడిన దొంగలను భుజాన వేసుకుని గిర్రున వెనుదిరిగి, అరణ్యం కేసి పరిగెత్తసాగారు.

శిఖిముఖి ఎర్రగండును గట్టిగా కేక వేశాడు. ఆ కేక వింటూనే కుక్క అతడున్న చోటుకు పరిగెత్తు కొచ్చింది. కొంచెం వెనక్కి విక్రమకేసరి, నలుగురైదుగురు శబరులూ అక్కడి కొచ్చి చేరారు.

"నువ్వేదో ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నావని, నేను భయపడ్డాను, శిఖిముఖీ!" అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"చాలా పెద్ద ప్రమాదంలోనే చిక్కుకున్నాను. అదృష్టం కొద్దీ బయటపడ్డాను. ఆ దుర్మార్గు లీప్రాంతాన మాటుపెట్టి నన్ను

తరి కిందులుగా వేలాడ దీసి చంపాలని చూశారు...అదంతా తరవాత మాట్లాడుకోవచ్చు. ముందు ఆ పూజారి బంటు దాగి వుండే స్తలం ఏదో మనం తెలుసుకోవాలి. ఒకళ్ళిద్దరం అయినా, వాళ్ళను వెన్నంటి పొగలిగితే, మార్కొదయం కాగానే ఆ మూతానంతా అడవిజంతువుల్ని వేటాడినట్టు వేటాడవచ్చు," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"వాళ్ళు అరణ్యంలో ఎక్కడ దాగి వుండేది కనుక్కోవటానికి మన ఇద్దరం చాలు. ఎర్రగండు పశికెట్టి మనకు దారి చూపగలడు. తెల్లవారగానే పల్లెవాసులంతా మనకు సహాయం వస్తారు," అంటూ విక్రమ

కేసరి తన వెంటవున్న శబరుల కేసి తిరిగి, "ఇక మీరు వల్లెకు పొండి. మరొకసారి పూజారి అనుచరులు వల్లెకు నిప్పు పెట్టకుండా చూసుకోండి. మా ఇద్దర్లో ఎవరో ఒకరు ఆ క్రూరులు అరణ్యంలో ఎక్కడ దాగి వున్నారో చూసి, వల్లెకు వార్త తెస్తాం," అని చెప్పాడు.

శబరులు వెళ్ళిపోయారు. ఆ తరువాత శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి అరణ్యం కేసి బయలుదేరారు. ముందు ఎర్రగండు నేలను ప్రశగటుతూ నడవసాగింది. అది దొంగలు పోయిన మార్గాన్ని సరిగానే గుర్తించిందన్న నమ్మకం శిఖిముఖికి కలిగింది. క్రమంగా

ఎర్రగండు వాళ్ళను అరణ్యంలోని ఒకానొక కొండ ప్రాంతానికి తీసుకుపోయి, అక్కడ ఒక మహా వృక్షం కింద నిలబడి కొంచెం సేపు భూమిని మూచూసి, చెట్టు చుట్టూ గిరుగిరుస తిరుగుతూ, తల ఎత్తి పైకి చూడసాగింది.

విక్రమకేసరికి కుక్క ప్రవర్తన వింతగా కనబడింది. అతడేమో మాట్లాడబోయేంతలో శిఖిముఖి అతణ్ణి వారించి, తల ఎత్తి చెట్టు కొమ్మల్లోకి పరీక్షగా చూశాడు. గుబురు కొమ్మల్లో అతడికో మానవాకారం కనబడింది. బాగా పరీక్షించి చూసిన మీదట శిఖిముఖికి, వాడు పూజారి అనుచరుడని తెలిసిపోయింది. వాడు, చెట్టు కొమ్మ నొక దాన్ని రెండు చేతులతో గట్టిగా కావించుకుని, కొమ్మ మీద బోల్గొపడుకుని నిద్ర పోతున్నాడు. ఒర నుంచి కత్తి కిందికి వేళ్ళాడుతున్నది.

శిఖిముఖి వాణ్ణి విక్రమకేసరికి చూపుతూ, చిన్న గొంతుతో, "కేసరి, వాడు శిథిలాలయ పూజారి కావలావాడన్నమాట. చెట్టు మీద దాగి, యీ ప్రాంతాలకు వచ్చేవాళ్ళను కనిపెట్టివుండి, కబురందించమని ఆ వికృతా కారుడు వీణ్ణి యిక్కడ కావలా పెట్టి వుంటాడు. కాని, యీ వెధవ రాత్రంతా

***** చందమామ *****

అరణ్యంలో చెడ తిరిగి సూర్యోదయం వేళకు హాయిగా చెట్లకొమ్మల్లో నిద్ర పోతున్నాడు," అన్నాడు.

"వీణ్ణి మనం ప్రాణాలతో పట్టుకుని పూజారిని గురించిన రహస్యాలు లాగాలి," అన్నాడు విక్రమ కేశరి.

"ప్రాణాలతో పట్టుకోవటమే కాదు, నిద్ర మేల్కొని అరవకుండా చూడాలి. వీడు అరిచాడే పూజారికి మనం యీ ప్రాంతాల కొచ్చినట్టు తెలిసిపోతుంది. అడుగే సూర్యోదయం కూడా అవుతున్నది. నువ్వు చెట్టు కిందనే వుండు. నేను నిశ్శబ్దంగా చెట్టెక్కి వాణ్ణి కిందికి లాక్కొస్తాను," అని చెప్పి శిఖిముఖి దాపులనున్న చెట్ల మీది కొన్ని అడవి తీగలను తెంచి, అరచేతి వెడల్పా, ఒక గజం పాడవూ వుండేట్టుగా వాటిని అల్లి, మెల్లిగా చెట్టు మీదికి పాకిపోయి, పూజారి అనుచరుడి మెడను గట్టిగా ఒక చేత్తో పట్టు కుంటూనే, రెండో చేత్తో యీటెను అతడి కళ్ళ ముందు ఆడించాడు.

పూజారి అనుచరుడు ఉలిక్కిపడి కళ్ళు తరిచాడు. ఎదురుగా వాడికి ఉదయసూర్య కిరణాల్లో తళతళా మెరుస్తున్న ఈ అలుగు కనిపించింది. వాడు భయ కంపితుడై అరవబోయేంతలో, శిఖిముఖి

చేతి పట్టును మెడమించి గంతు మీదికి మార్చి, "నేరెత్తావే, ఈ బె గుండెల్లో దించు తాను. కొద్ది రోజులపాటైనా బతక దలిస్తే, కిక్కురు మనకుండా నాతోపాటు చెట్టు దిగు," అని చెప్పి, వాడి ఒర నుంచి కత్తి లాక్కుని చెట్టు దిగాడు. పూజారి అను చరుడు గడగడ పణికిపోతూ అతడి వెనకగా చెట్టు దిగి వచ్చాడు.

శిఖిముఖి, పూజారి అనుచరుణ్ణి చెట్టు బోదెకు అనుకు కూర్చోమని ఆజ్ఞాపించి, "నువ్వా ప్రేతాకారంగాడి బంటువేగదా? నిజం చెప్పకపోయావే నిన్ను ప్రాణాలతోనే ఎర్రగండుకు అహరంగా వేస్తాను. వాడి

కొండ ప్రాంతాల ఏ గుహలో వుంటున్నాడు?" అని ప్రశ్నించాడు.

పూజారి అనుచరుడు ప్రాణభయంతో కంపించిపోతూ, "అయ్యా, నన్ను చంపకండి, నిజం చెప్తాను. పూజారి దొర యీ కొండ ప్రాంతాల పూట కొకచోటు మారుతుంటాడు. నిన్న సాయంకాలం ఆ దొర వున్న చోటు—ఒంగున్న రాక్షసిలా కనబడే ఆ గండకల వెనక వున్న చీకటి గుహ. ఇప్పుడింకా అక్కడే వున్నాడే లేదో నాకు తెలీదు," అన్నాడు.

"నువ్వు నిజమే చెప్తున్నావా?" అని గద్దించి అడిగాడు శిఖిముఖి.

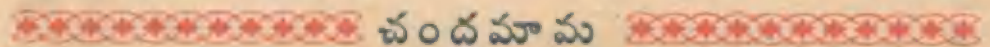
"పూజారి పెద్ద అబద్ధాలకొరు. వాడి బంటు మరొక విధంగా ఎందుకుంటాడు? ఎర్రగండును ఉసికొలుపు, శిఖిముఖి," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

శిఖిముఖి ఊఁ అనగానే ఎర్రగండు పూజారి అనుచరుడి మీదికి ఎగిరి దూకి, వాడి గొంతు పట్టుకోబోయినదల్లా ఆగి, తల తిప్పి యజమాని కేసి చూసింది. "అహఁ, యిది కుక్కకాదు, ఇంగితం ఎరిగిన మనిషి," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

పూజారి అనుచరుడు ప్రాణభీతితో అరవబోయే సరికి శిఖిముఖి అతడి మీదికి ఈటె గురి చేసి, "అరవకు. ఇప్పటికైనా అబద్ధాలాడక, నిజం చెప్పు. ఎర్రగండు నిన్నేమి చేయదు," అన్నాడు.

"నేను నిజమే చెప్పాను, రక్షించు దొరా!" అంటూ పూజారి అనుచరుడు కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టాడు.

దొంగవాడి కళ్ళ నీళ్ళు చూడగానే విక్రమకేసరికి అతడి మీద జాలి కలిగింది. అతడు శిఖిముఖి భుజం పట్టుకుని, "శిఖి! పాపం, వాణ్ణి చంపకు. నిజమే చెప్పాడు, తెలియటం లేదా? మనం ఏడు చెప్పే ప్రాంతానికెళ్ళి చూద్దాం. పూజారి పెద్ద ముచ్చువెధవ. వాడు తనను నమ్మి సేవ

చేసే వాళ్ళతో అయినా మనసిచ్చి మాట్లాడ
తాడని నేననుకోను,” అన్నాడు.

శిఖిముఖి ఎర్రగండును యివతలికి
పిలిచి, దొంగతో, “ఒరే, నిన్ను కొంత
సేవయినా కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, నేరు
బిగించి, ఆ పొదల్లో దాచి పోక తప్పదు.
మీ యజమాని ఎక్కడున్నాడో చూసి తిరి
గిచ్చేప్పుడు నీ కట్టు విప్పతాను,” అంటూ
వాడి కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, నేటికి అద్దంగా
అడవి తిగలతో అల్లిప పరి నెకదాన్ని
బిగించి, మూటలా ఎత్తుకుపోయి గుబురుగా
వున్న పొదల్లో పడవేశాడు.

తరవాత శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి, ఎర్ర
గండా దొంగ చెప్పిన కొండ ప్రాంతాని కేసి
బయలుదేరారు. వాళ్ళ కా ప్రాంతాల్లో
మనుషులు నంచరించిన గుర్తులు కని
పించినై. వాటిని చూస్తూ వాళ్ళు మరికొంత
ముందుకు పోయేసరికి, నలుగురైదుగురు
మనుషులు వక్కవక్కన నడవటానికి

వీలుగా వున్న ఒక కొండదారి మీద—
అంత ఎత్తున ఒక కొయ్యబొమ్మ కనిపిం
చింది. దాని చేతుల్లో రక్తంలో తడిసి వున్న
ఒక త్రిశూలం వున్నది.

విక్రమకేసరి ఆ భయంకర విగ్రహాన్ని
చూసి ఆశ్చర్యపడుతూ ముందుకు నడవ
బోయేంతలో, శిఖిముఖి అతడి భుజం పట్టు
కుని వెనక్కులాగి, “కేసరి, ఆగు. మనం
ఆ దారి వెంట పోవాలంటే, ఆ కొయ్య
బొమ్మ కాళ్ళ కిందుగా నడవాలి. దాని
చేతిలో రక్తం ఓడుతున్న త్రిశూలాన్ని
చూశావా?” అని ప్రశ్నించాడు.

వాళ్ళిద్దరూ ఇలా మాట్లాడుతున్నంతలో
ఎర్రగండు కొయ్యబొమ్మను సమీపించి,
దాని కాళ్ళ కిందుగా ముందుకు పోబో
యింది. అంతలో బొమ్మ జవజవ మంటూ
వణికింది. దాని చేతిలో వున్న త్రిశూలం
మెరుపులా నేల మీదికి జూమ్ అంటూ
దిగసాగింది. —(ఇంకా వుంది)

సరిఅయిన శిష్యుడు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు మీది నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవం లోని బేతాళుడు, "రాజా, నిన్ను చూస్తే పూర్వం అయోధ్యను పాలించిన ధర్మపాల మహారాజు జ్ఞాపకం వస్తున్నాడు. ఆయన కూడా చేసే చేసే రాజ్యాన్ని వదిలి కష్టాలు కొని తెచ్చుకున్నాడు. శ్రమతెలియ కుండా ఉండగలందులకు నీకు ధర్మపాలుడి కథ చెబుతాను, విను," అంటూ ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

అయోధ్యానగరాన్ని పాలించిన ధర్మ పాల మహారాజుకు తాత్విక చింతన మీద అసక్తి హెచ్చు. ఒక వంక రాజ్యపాలన చూసుకుంటూనే ఆయన ఎన్నో వేదాంత గ్రంథాలు చదివేవాడు, ఎంతో మంది తత్వ వేత్తలతో చర్చలు జరిపేవాడు. ఎంత

బేతాళ కథలు

చదివినా, ఎంత చర్చించినా తాను 'తెలుసుకో' వలసినది ఇంకా ఎంతో ఉన్నదని ఆయనకు అనిపించేది. తనకు సరిఅయిన గురువు లేక పోవటంచేతనే ఈ అసంతృప్తి తనను బాధిస్తున్నదని ఆయన తేల్చుకున్నాడు.

ఈ నిశ్చయానికి వచ్చాక ధర్మపాలుడు, "సరి అయిన గురువు లేడా?" అని తన రాజ్యమంతటా చాటింపు వేయించాడు. దాని అర్థమేమిటో ఎవరికీ తెలియలేదు.

కాని, నగరం వెలవల ఒక పూరిగుడి సెలో ఉండే మాలవా డెకడు చాటింపు వేసే వాణ్ణి నిలిపి, చాటింపు రాజుగారు వేయిస్తున్నట్టు తెలుసుకుని, "నువ్వు వేయవలసిన

చాటింపు అది కాదు. 'సరి అయిన శిష్యుడే లేడు,' అని రాజుగారి భవనం దాకా చాటింపు వేసుకుంటూ పో," అన్నాడు.

తాను చాటింపు వెయ్యటానికి పంపిన మనిషి సాయంకాలానికి, "సరి అయిన శిష్యుడే లేడు" అని తన భవనం ముందు కేక పెడుతూండటం విని రాజుగారు, వాణ్ణి పిలిపించి, "నిన్నిలా చాటింపు వేయమని చెప్పినదెవరు?" అని అడిగాడు.

"మహారాజా, నేను, తమరు చెప్పినట్టుగా చాటింపు వేస్తూ మన నగరానికి దక్షిణంగా ఉండే మాలగూడానికి వెళ్ళాను. అక్కడ ఒక గుడిసెలో నుంచి ఒక మనిషి బయటికి వచ్చి, చాటింపు వేయిస్తున్నది తమరే నని తెలుసుకుని, నన్ను ఈవిధంగా చాటింపు వెయ్యమన్నాడు," అన్నాడు చాటింపుమనిషి.

రాజుగారు ఆ మాలవాడి గుడిసెకు గుర్తులన్నీ అడిగి తెలుసుకుని, ఝాము రాత్రి గడిచాక, తనను ఎవరూ గుర్తించకుండా మారువేషం వేసుకుని, ఆ మాలవాణ్ణి వెతుక్కుంటూ నగరానికి దక్షిణంగా ఉన్న మాలగూడానికి వెళ్ళి, గుడిసె తలుపు తట్టాడు. లోపలి నుంచి మాలవాడు వచ్చి, "ఎవరది?" అని రాజును అడిగాడు.

“నేను ధర్మపాల మహారాజును. సరి అయిన శిష్యుడే లేదని చాటింపు వేయ మన్నది మీరేనా?” అని రాజు అడిగాడు. “అవును,” అన్నాడు మాలవాడు.

రాజు ఆ మాలవాడి పాదాలకు ప్రణామం చేసి, “మహాత్మా, నేను మీకు శిష్యుడుగా ఉంటాను, జ్ఞానబోధ చెయ్యండి,” అన్నాడు.

“ఇప్పుడు కాదు, రేపు ఉదయంరా,” అంటూ మాలవాడు గుడిసెలోకి వెళ్ళాడు.

తాను రాత్రివేళ మారువేషంలో రహస్యంగా రావటం అతనికి సమ్యక్తం కాలేదని గ్రహించి, రాజు ఇంటికి తిరిగిపోయి, మర్నాడు తెల్లవారుఝామున లేచి, కాల కృత్యాలు తీర్చుకుని మళ్ళీ మాలవాడి గుడిసెకు వెళ్ళి, “మహాత్మా!” అని పిలిచాడు.

మాలవాడు గుడిసె నుంచి బయటికి వచ్చి, “వచ్చావా, మహారాజా? రాజ్యం ఏం చేశావు?” అని అడిగాడు.

“ఏమీ చెయ్యలేదు. రాజ్యం నా కిందే ఉన్నది,” అన్నాడు రాజు. మాలవాడు మరి మాట్లాడక గుడిసెలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

రాజు మళ్ళీ తన భవనానికి వెళ్ళి, తన మంత్రులను పిలిచి, “ఇక నుంచి నేను రాజును కాను. మీ యిష్టం వచ్చినవాణ్ణి

రాజుగా నిర్ణయించి రాజ్యాభిషేకం జరిపించుకోండి,” అని చెప్పి, మాలవాడి వద్దకు తిరిగి వచ్చి, “మహాత్మా, నేను రాజ్యత్యాగం చేసి వచ్చేశాను. ఇప్పుడు నేను రాజును కాను. అందరిలాటి మనిషినే,” అని చెప్పాడు.

మాలవాడు తృప్తిపడ్డట్టు కనిపించి, “ధర్మపాలా, ఇక నుంచి నువ్వు నా శిష్యుడివి. నేను నీకు గురువును. నేను చెప్పినట్టు చెయ్యటమే నీ పని,” అంటూ ధర్మపాలుణ్ణి వెంట పెట్టుకుని బయలుదేరాడు.

కాలక్రమాన వారు మరొక రాజ్యం చేరారు. మాలవాడు రాజవీధిలో ఒక చోట

నిలబడి, జనాన్ని పొగుచేసి, ధర్మపాలుణ్ణి పది వరహాలకు బానిసగా అమ్మి జూపాడు. ఒక వేళ్య ధర్మపాలుణ్ణి కొనటానికి ముందుకు వచ్చింది.

మాలవాడు ఆమెతో, "అమ్మా, నా యిష్టం వచ్చినప్పుడు నేను పది వరహాలిచ్చి ఈ మనిషిని తీసుకుపోతాను. అందుకు అభ్యంతరం లేకపోతేనే ఈ మనిషిని నువ్వు కొనుక్కో," అన్నాడు.

అందు కామె సమ్మతించి, ధర్మపాలుణ్ణి వెంట బెట్టుకుని తన ఇంటికి వచ్చేసింది.

అది మొదలు ధర్మపాలుడు ఇంటి ముందున్న అరుగు మీద కూర్చునేవాడు.

తన యజమానురాలైన వేళ్య ఎలాంటి పని చెప్పినా, "గురువు అజ్ఞ," అని చేసేస్తూండేవాడు.

వేళ కింత పెదితే తిని, ఎండాకాలమైనా, చలికాలమైనా, వర్షాకాలమైనా ఆ అరుగు మీదనే పడుకునేవాడు. తన నౌకరు చెప్పిన పను లిన్నీ చేస్తూ ఉండటం వేళ్యకు కూడా నచ్చింది. అమె, అమె కూతురూ కూడా ధర్మపాలుడి పట్ల చాలా అభిమానంగానే ఉండేవారు. ధర్మపాలుడు మాత్రం వాళ్ళను గురించి ఆలోచించక, తన గురువు ఉద్దేశ మేమిటో ఊహించటానికి ప్రయత్నించేవాడు. కాని అది అతనికి అంతు వట్టేది కాదు.

కాలం గడుస్తున్నది. ఒకనాడు వాన బోరుగా కురుస్తున్నది. తెల్లవార లేడు. ఇంకా చీకటిగానే ఉన్నది. అప్పుడే నిద్ర లేచి ముఖం కడుక్కుంటున్న ధర్మపాలుడు పుక్కిలించిన నీరు ఉమ్మేశాడు. ఆ నీరు కాస్తా వేళ్య పైన పడింది. అమె ఆ చీకట్లో అరుగు చివరకు రావటం ధర్మపాలుడికి కనిపించలేదు.

ఆమె గబగబా లోపలికి వెళ్ళి, నిద్ర పోతున్న కూతురిని లేపి, "మనం ఏమిటో అనుకున్నాం. మన బానిసవాడికి మన

తిండి బాగా పంటపట్టింది. ఎంత కావరం! నా మీద పుక్కిలించి ఉమ్మేకాడు!" అని ఫిర్యాదు చేసింది.

ఆమె కూతురు నిద్రమత్తున కళ్ళు తెరిచి చూసి, "అదేమిటమ్మా? అలా మారిపోయావా!" అన్నది. ఆమె కళ్ళు పెద్దవయాయి. నిద్రమత్తుంతా వదిలి పోయింది.

తల్లి అద్దంలో తన ముఖం చూసుకుని నిర్ఘాంత పోయింది. ఆమె అందంగానూ పడుచుగానూ, తయారయింది.

తల్లి కూతుళ్ళు మాట్లాడుకుని, తమ బానిస ఎంగిలినీరు తగలటం చేతనే ఈ మార్పు జరిగిందని, అత నెవరో నిర్ధారించుకుని ఉండానికి తేల్చుకున్నారు. అతన్ని పెళ్ళిచేసుకోవాలని తన కున్నట్టు కూతురు తల్లితో అన్నది. తల్లికి కూడా ఈ ఉద్దేశం నచ్చింది.

కొంతసేపటికి బాగా తెల్లవారింది. వాన నిలిచిపోయింది.

వేళ్ళ అరుగు మీదికి వచ్చి, "తలంటి స్నానం చేద్దురుగాని, లోపలికి రండి," అన్నది, ధర్మపాలుడితో.

"గురువు అజ్ఞ," అంటూ ధర్మపాలుడు లేచి వెళ్ళి, అభ్యంగనం చేయించు

కున్నాడు, వాళ్ళిచ్చిన కొత్తబట్టలు కట్టు కున్నాడు, వాళ్ళు పెడితే పంచభక్ష్యపరమాన్నాలతో భోజనం చేశాడు.

ఆ రాత్రికే పెళ్ళివిర్రాట్లన్నీ జరిగాయి. తన యజమానురాలు ఏం చెయ్యమంటే అది అంతా, "గురువు అజ్ఞ," అంటూ చేస్తున్నాడు ధర్మపాలుడు.

పురోహితుడు చెప్పగా, వేళ్ళ అతన్ని తన కుమార్తె మెడలో మంగళనూత్రం కట్ట మన్నది. "గురువు అజ్ఞ," అంటూ ధర్మపాలుడు మంగళనూత్రం కట్టబోతూండగా, గురువుగారే వచ్చేసి, "అగండి!" అని కేక పెట్టాడు.

“అవిగో, నీ పదివరహాలు. నా మనిషిని నా కిచ్చెయ్యి,” అంటూ అతను వేళ్ళ చేతిలో పదివరహాలు పోశాడు.

ధర్మపాలుడు గురువుకు సాష్టాంగ పడ్డాడు. అద్దరూ కదిలికొంతదూరం వెళ్ళాక, మాలవాడు ధర్మపాలుడికి నమస్కారం చేసి, “మహాత్మా, నాకు తగ్గ శిష్యుడు లేడనుకున్నాను. ఉన్నాడని రుజువయింది. ఇక నీ దారి నీదీ, నా దారి నాదీ,” అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

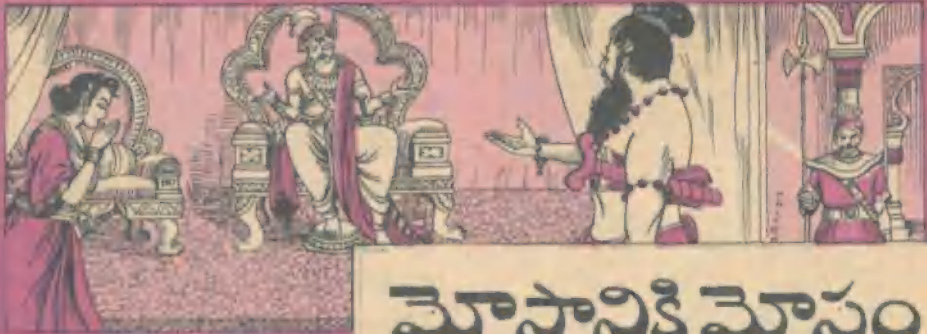
ధర్మపాలుడు అరణ్యాలకు వెళ్ళి, తపస్సు చేసి, జన్మ తరింపజేసుకున్నాడు.

బేతాళు డీ కథ చెప్పి, “రాజా, నా కొక సందేహం. మాలవాడు ధర్మపాలుణ్ణి అన్ని తప్పలూ పెట్టి, ఎటువంటి ఉపదేశమూ తన శిష్యుడికి చెయ్యగలగానో ఎందుకు వెళ్ళిపోయాడు? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, “ధర్మపాలుడి విషయంలో కొత్తగా పొందవలసిన ఉపదేశాలేమీ లేవు. ఆయన చాలా కాలంగా తాత్విక విషయాలు చదివాడు, ఎందరితోనో చర్చించాడు. వాటిని అమలు చేసే అవకాశం లేనందు వల్లనే ఆయనకు అసంతృప్తి కలిగింది. మాలవాడు, ఆయనకు గురువు కావటానికి అంగీకరించక పూర్వమే ఆయనలో ఉండే రాజసాన్ని, అత్మాభిమానాన్ని వదలగొట్టాడు. అటు తరవాత ధర్మపాలుడు బానిసగా బతకటం కూడా నేర్చుకున్నాడు. అందుచేత గురువు అతనికి ఉపదేశించటాని కేమీ లేకపోయింది. ధర్మపాలుడు ఉపదేశం చెయ్యమని అడగకుండా అరణ్యాలకు వెళ్ళిపోయినది కూడా అందుకే,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెప్పెక్కాడు. (కల్పితం)

మోసానికి మోసం

ఒక రాజుకు లేక లేక ఒక కొడుకు పుట్టాడు. ఆ కుర్రవాడికి విజయు డని నామకరణం చేసి, ఎంతో గౌరవంగా పెంచుతూ వచ్చారు. విజయుడి పయసు గలవాడే మంత్రికొడు కైన గుణనిధి. విజయుడూ, గుణనిధి అబాల్య ప్నేహితులుగా, కలిసే సకల విద్యలూ అభ్యసించారు.

ఇద్దరూ యుక్తవయస్కులయ్యారు. విజయుడికి జయ అనే సౌందర్యవతితో వివాహ మయింది. అతన్ని యువరాజుగా కూడా అభిషేకించారు. అప్పటివరకూ సరిసమానంగా ఉంటూ వస్తున్న విజయ, గుణనిధులలో ఇప్పుడు చాలా తారతమ్యం ఏర్పడింది. ఈ కారణం చేత గుణనిధి మనస్సులో అసూయ తలెత్తింది.

ఒకనాడు రాజసభకు ఒక గొప్ప యోగి వచ్చాడు. అయన విజయుడి కేసి పరీక్షగా చూసి, "రాజా, నే నొక అసాధారణమైన

శక్తిని సాధించాను. నేను చనిపోయేలోగా దాన్ని అర్జునైన వాడికి ఇవ్వాలని సంకల్పించుకున్నాను. మీ విజయుడిలో అర్హత ఉన్నదని నాకు తోస్తున్నది. మీ కేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే ఒక మాసంలోగా నా విద్యను ఇతనికి ఇవ్వగలను," అన్నాడు.

రాజు అందుకు సమ్మతించాడు. విజయుడి శక్తిసాధన కొరకు నగరం వెలవల ఒక మందిరం కట్టించి, అందులో యోగి ఉండటానికి తగిన ఏర్పాట్లన్నీ చేశారు. విజయుడు అక్కడికి వెళ్ళి యోగి చెప్పిన విధంగా సాధన చేసేవాడు.

అసలే విజయుడి ఉన్నతి చూసి ఓర్పు లేకుండా ఉన్న గుణనిధి, తన కన్న విజయుడికి ఒక విద్య అధికంగా రావటం ఏ మాత్రమూ సహించలేక పోయాడు. అందుచేత అతను యోగి ఉంటున్న ఇంటి తలుపుకు ఒక చిన్న రంధ్రం చేసి, అందులో

నుంచి చూస్తూ, యోగి విజయుడికి నేర్పిన విద్యను తాను కూడా నేర్చుకున్నాడు.

అది పరకాయప్రవేశ విద్య. నెల పూర్తి అయే సరికి ఆ విద్య విజయుడితో బాటు గుణనిధికి వచ్చేసింది.

యోగి వెళ్ళిపోయాక ఒకనాడు విజయుడూ, గుణనిధి షికారుగా వసం కేసి బయలుదేరారు.

“మిత్రమా, యోగి నీకు నేర్పిన విద్య ఏమిటి?” అని దారిలో గుణనిధి విజయుణ్ణి అడిగాడు, తనకు తెలియనట్టు.

“యోగి పద్ధ నేను పరకాయప్రవేశ విద్య నేర్చుకున్నాను,” అన్నాడు విజయుడు.

“అలాగా? ఆ వింత నాకు చూపించుదూ!” అన్నాడు గుణనిధి.

వారు వసంలో కొంత దూరం వెళ్ళేసరికి ఒక చెట్టు కింద చనిపోయిన చిలక శరీరం ఒకటి కనిపించింది. గుణనిధి దాన్ని విజయుడికి చూపి, “నువ్వు దీని శరీరంలో ప్రవేశించి ఎగరగలవా? ఊహించుకోవడానికే అసాధ్యంగా ఉన్నది,” అన్నాడు.

“అయితే కళ్ళారా చూడు,” అంటూ విజయుడు చెట్టు నానుకుని కూర్చుని తన శరీరం పదిలేసి, చిలక శరీరంలో ప్రవేశించి ఎగురుతూ తిరగసాగాడు. ఏమీ జరుగుతున్నదీ అతను గ్రహించే లోపలే గుణనిధి తన శరీరాన్ని పదిలి విజయుడి శరీరంలో ప్రవేశించి, కత్తితో తన శరీరాన్ని రెండుగా నరికేసి, ఇంటి దారి వట్టాడు. ఇప్పుడు రాజ్యమూ, జయూ కూడా తనకు దక్కుతుందని అతను ఆశపడ్డాడు.

చిలక శరీరంలో ఉన్న విజయుడు వేగంగా ఎగురుతూ వెళ్ళి, తన అంతఃపురంలో ఉన్న భార్యను చేరుకుని, అమెకు జరిగిన దంతా చెప్పి, “నా శరీరంలో ఉన్న గుణనిధిని దూరంగా ఉంచే ఎత్తు ఏదైనా వెయ్యి. ప్రస్తుతానికి నన్ను ఎక్కడైనా రహస్యంగా దాచు,” అన్నాడు.

జయ చిలకను రహస్యంగా తన పడకగదిలో దాచింది.

కొంత నేపటికి గుణనిధి తిరిగి వచ్చాడు. అతన్ని చూసి అందరూ విజయుడనే అనుకున్నారు. అతను తన తండ్రి అయిన మంత్రిని కలుసుకుని జరిగిన దంతా చెప్పి, "నా శరీరం వనంలో ఫలాని చేట ఉన్నది. దాన్ని తెప్పించి దహనక్రియలు చేసేయ్యి. ఆ తరవాత నేనూ నువ్వు కలిసి హాయిగా రాజ్యం విలుకుందాం," అన్నాడు.

మంత్రి దుర్మార్గుడు కాదు, కాని ఆయన చేయగలిగినది ఇప్పుడేమీ లేదు. అందుచేత మాట్లాడక ఊరుకున్నాడు.

గుణనిధికి ఒక్కటే సాధ్యం కాలేదు, అతను అంతఃపురంలో ప్రవేశించలేక పోయాడు. అతను లోపలికి పోబోతుంటే దాసీలు అతన్ని అపి, "యువరాణిగారు ఈ ఉదయమే ఏదో ప్రతం ప్రారభించి, ఎవరితోనూ మాట్లాడటం లేదు. ప్రతం ఉద్యాపన అయిన దాకా తమరిని అంతఃపురంలోకి రానివ్వవద్దని వారి ఆజ్ఞ!" అని చెప్పారు.

జయకు నిజం తెలిసిపోయిందేమోనని గుణనిధి మొదట భయపడ్డాడు గాని, తెలిసే అవకాశం లేదని తనకు తాను ధైర్యం చెప్పి

కున్నాడు. ఎందుకైనా మంచిదని అతను తన మనుమల చేత దొరికిన చిలక లన్నిటినీ తెప్పించాడు, పెంపుడు చిలకలు ఎవరి వద్ద నన్నా ఉన్నట్టు తెలిస్తే వాటిని డబ్బిచ్చి కొన్నాడు, అన్ని చిలకలనూ గొంతులు నులిమి చంపించేశాడు.

ఈ వార్త విన్న మీదట జయకు చిలక చెప్పిన విషయంలో బాగా నమ్మకం కుదిరింది. అమె తన భర్తను కాపాడుకునే ఏర్పాట్లన్నీ చేసుకుని, అతని శరీరంలో చేరి ఉన్న గుణనిధికి కబురు పంపింది. అతను పరమానందంతో అంతఃపురంలో జయను చూడటానికి వచ్చాడు.

జయ చాలా ఆప్యాయంగా అతన్ని చూసి, మందహాసం చేసి, "అవాళతో నా ప్రతానికి ఉద్ధావన అయింది. బ్రాహ్మణులకు సంతర్పణ చేసే ఏర్పాట్లు చూడండి," అన్నది.

"అదెంతసేపు?" అంటూ గుణనిధి వెయ్యిమంది బ్రాహ్మణులకు భోజనాలు ఏర్పాటు చేశాడు. వాళ్ళు బారులలో కూర్చుని భుజిస్తూండగా ఒక చచ్చిన మాల కాకి బారుల మధ్య పడింది. ఈ పని చేసి నది జయ పరిచారికలే.

బ్రాహ్మణులంతా విస్తళ్ళ ముందు నుంచి లేవబోతుంటే జయ వారిని లేవ వద్దనీ, ఆ కాకి కీజుంలో ఎగిరిపోతుందనీ చెప్పింది. అమె తన వక్కనే ఉన్న గుణ నిధితో రహస్యంగా, "మీకు పరకాయ ప్రవేశ విద్య తెలుసు గదా? ఆ కాకిలో ప్రవేశించి దాని శరీరాన్ని మరెక్కడైనా పడేసి రండి," అన్నది.

గుణనిధి సరే నని తన శరీరాన్ని లోపల ఒక గదిలో వదిలి, కాకిలో ప్రవేశించి ఎగిరి దూరంగా వెళ్ళిపోయాడు. బ్రాహ్మణులు పరమానందభరితులై భోజనాలు కానిచ్చారు.

ఈ లోపుగా, చిలక శరీరంలో ఉన్న విజయుడు తన శరీరంలో ప్రవేశించి జయ దగ్గిరికి వచ్చి, "పీడ వదిలి పోయింది!" అన్నాడు ఉత్సాహంగా.

బ్రాహ్మణుల భోజనాలు అయిన అనంతరం మాలకాకి శరీరంతో గుణనిధి తిరిగి వచ్చాడు. అతన్ని జయ దగ్గిరికి పిలిచి పట్టుకుని, చిలకను రహస్యంగా దాచి ఉంచిన పంజరంలో ఆ కాకిని బంధించి, కప్పుకు వేళ్ళాడ గట్టింది. విజయుడు తన శరీరంలో తిరిగి ప్రవేశించినట్టు గ్రహించి, గుణనిధి తనకు ఎలాటి శాస్త్ర జరిగినదీ తెలుసుకున్నాడు.

జయ మాలకాకిని ఎందుకు పంజరంలో పెట్టి పెంచుతున్నాడీ ఎవరికి అర్థం కాలేదు.

అసలు విషయం

చిత్రపురి రాజ్యాన్ని ఏలే చతురవర్మ పేరుకు తగ్గట్టే చాలా తెలివైనవాడు. అతను రాజ్యాన్ని చాలా సమర్థతతో పాలిస్తూ ప్రజలకు ఎలాటి కష్టాలూ, అన్యాయాలూ జరగకుండా చూసుకునేవాడు. ప్రజల కష్టాలను స్వయంగా తెలుసుకునేటందుకు అతను అప్పుడప్పుడూ మారువేషంలో సంచారం చేస్తూ ఉండేవాడు.

ఒకసారి రాజుకు ఏదో జబ్బు చేసింది. చాలా రోజులపాటు సంచారం చెయ్యటం పడలేదు. అందుచేత ఆయన తన మంత్రిని, సేనాపతిని పిలిచి, "మీరు మారువేషాలలో బయలుదేరి వెళ్ళి, ఎక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదో తెలుసుకుని రండి," అని పంపాడు.

వాళ్ళు రాజు చెప్పినట్టే బయలుదేరి తిరుగుతూ, రాత్రి చాలా పొద్దుపోయి సంగవరం అనే గ్రామం చేరారు. చాలాదూరం ప్రయాణం చేసినప్పటికీ అలసి ఉన్నందున

వారు గ్రామం బయట ప్రవహించే సెలయేటిలో నీరు తాగి, గుర్రాలను కూడా తాగించి, వాటిని చెట్లకు కట్టి, కాలినడకన గ్రామం ప్రవేశించారు.

గ్రామంలో వీధి నిర్మానుష్యంగా ఉన్నది. కాని ఒక ఇంటి ముందు ఆరుగు మీద ఇద్దరు పిల్లలు కూర్చుని దేనికోసమో నిరీక్షిస్తున్నట్టు కనబడ్డారు. గ్రామమంతా గాఢ నిద్రలో మునిగి ఉన్న సమయంలో ఈ పిల్లలు మేలుకుని ఉండటమేగాక, దేనికోసమో నిరీక్షిస్తూ ఉండటం మారువేషాలలో ఉన్న మంత్రి సేనాపతులకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

మంత్రి వాళ్ళ సమీపంలో ఆగి, "ఇంత రాత్రివేళ మీరిద్దరూ ఇక్కడ కూర్చుని ఏం చేస్తున్నారు?" అని అడిగాడు.

"నూర్యుడి కోసం ఎదురు చూస్తున్నాం," అన్నాడు పిల్లల్లో పెద్దవాడు.

ఈ సమాధానం మంత్రికి చాలా ఎక్స్ట్రాగా తోచింది.

"ఇంట్లో పెద్దవాళ్ళెవరూ లేరా?" అని సేనాపతి పిల్లలను అడిగాడు.

"కాలిపోయే కళ్ళెకు విషంపోసి కాలు డిటో కయ్యమాడబోయాడు నూర్పుడు," అన్నాడు రెండో కుర్రాడు.

ఈ సమాధానం మరి విడ్డూరంగా ఉన్నది. మంత్రి సేనాపతులు ఇక ఆ పిల్లలను ఏమీ అడగక అక్కజ్జించి ముందుకు సాగిపోయారు.

వాళ్ళు తిరిగి వచ్చాక రాజదర్బనం చేసుకుని, కాము తమ సంచారంలో చూసిన

విషయాలన్నీ చెప్పి, సింగవరంలో పిల్లలు అన్న మాటలుకూడా చెప్పారు.

రాజు ఆ మాటలు విని చిరునవ్వు నవ్వి, "రేపు ఆ పిల్లల తండ్రిని దర్బారుకు పిలిపించండి," అన్నాడు.

మర్నాడు రాజుగారు నిండు కొలువులో ఉండగా పిల్లల తండ్రి వచ్చి, చేతులు జోడించుకుని రాజుగారి ఎడట నిలబడ్డాడు.

"నీ పేరు నూరయ్య కాదా?" అని అడిగాడు రాజు.

"చిత్రం," అన్నాడు పిల్లల తండ్రి.

"విషవైద్యంలో ఘటికుడవని విన్నాను. నిజమేనా?" అన్నాడు రాజు.

"ఏదో, తమ దయ!" అన్నాడు సూరయ్య.

"దొర్భాగ్యు లిద్దరు దాపరించారు. దారి చూపుతావా?" అని రాజు అడిగాడు.

"ఎవరు వాళ్ళు?" అన్నాడు సూరయ్య.

"కాయుడి సర్పం విరిచాడొకడు. తిరిగే పాదరక్షలు తరగటంలేదు," అన్నాడు రాజు.

"రెండోవాడెం చేశాడు?" అని సూరయ్య అడిగాడు.

"ఖజానా ద్వారం కమ్మి విరిచాడు. దారి చెడిపోయింది," అన్నాడు రాజు.

"చుక్కలేసే చక్రవర్తు లేం చేస్తున్నారు?" అని సూరయ్య అడిగాడు.

"చుక్కల వంక చూస్తున్నారు. నువ్వి దొర్భాగ్యానికి దారి చూపాలి. ప్రతిఫల ముంటుందిలే!" అన్నాడు రాజు.

"చిత్తం" అని సూరయ్య, రాజుగారి చెంప మీద ఫెడిఫెడి రెండు దెబ్బలు కొట్టి, రాజును సంహసనం మీది నుంచి కిందికి

ఈడ్చి బోర్లా పడేసి, ఆయన పిప్పలో తన మోకాలితో నాలుగు కాపులు తన్నాడు.

రాజభటులు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, సూరయ్యను పెడరెక్కలు విరిచికట్టారు.

రాజుగారు నవ్వుతూ లేచి నిలబడి, సంహసనం మీద తిరిగి కూర్చుని, "ఎవరూ కంగారు పడవద్దు. చాలా రోజులుగా నా వెన్నుపాములో నొప్పి ఏర్పడి, నడవటాని కైనా సాధ్యం కాకుండా ఉన్నది. పుప్పివళ్ళ మూలాన భోజనం కూడా చెయ్యలేక బాధ పడుతున్నాను. ఆస్థాన వైద్యులు చికిత్స చెయ్యలేకపోయారు. ఈ సూరయ్య గొప్ప వైద్యుడని తెలిసి, చికిత్స కోసం పిలిపించాను. అతను మీ ఎదటే నా జబ్బులు రెంటికీ చికిత్స చేశాడు," అని సభికులకు తెలియబరిచాడు.

తరవాత ఆయన సూరయ్యకు గొప్పగా సన్మానం చేసి మరీ పంపేశాడు. అప్పుడందరికీ ఆసలు విషయం అర్థమయింది.

హిందువుల పద్ధతులు

ఒక నవాబు ఒక హిందూ రాజును యుద్ధంలో ఓడించి అతని రాజ్యాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. రాజ్యంలో అందరూ హిందువులే కనక వాళ్ళ పద్ధతులను సక్రమంగా అమలు జరగనిచ్చి, వారి సంస్కృతిని నిలబెట్టి, వారి సద్భావం సంపాదించుకుని, వారిలో ఎలాటి అరాచకభావాలూ చెలరేగకుండా పరిపాలన ప్రకాంతంగా కొనసాగించాలని అనుకున్నాడు. ఓడిపోయిన రాజు ఆస్థానంలో ఉండిన పండితులనూ, పురోహితులనూ అలాగే ఉండనిచ్చాడు. తాను హిందువుల పద్ధతులను గురించి ఎంతో క్రద్ధగా తెలుసుకుంటూ వచ్చాడు. పండితుల చేత సంస్కృతం చదివించి అర్థం చెప్పించుకున్నాడు. పురాణాలూ శాస్త్రాలూ చదివించుకుని విన్నాడు.

నవాబు అంగరక్షకుడైన భాసింభానుకు కూడా నవాబుతో బాటు నాలుగు

సంస్కృతం ముక్కలు తలకు పట్టాయి. కాని నవాబు పద్ధతులు అతని కేమీ నచ్చలేదు. హిందువులను ఎలాగైనా అవమానించాలని అతను అనుకున్నాడు. అతను అస్తమానమూ నవాబుగారి హుక్మాకు నిప్పు వేస్తూండేవాడు. ఈ పనిని ఆస్థాన పురోహితుడికి అంటగట్టటానికి అతడికి ఒక మంచి ఆలోచన తట్టింది.

భాసింభాన్ ఒకనాడు నవాబుతో, "హుజూర్, హిందువుల పద్ధతి ప్రకారం తమ హుక్మాకు నిప్పు వేయవలసినవాడు ఆస్థానపురోహితుడు," అన్నాడు.

"ఈ సంగతి నాకు తెలిదే! ఎందు చేత?" అన్నాడు నవాబు.

"అగ్ని మీలే పురోహితం అని వాళ్ళు మంత్రం చెబుతారు. పురోహితుడే అగ్ని పెట్టవలసింది అని ఆ మాటకు అర్థం," అన్నాడు భాసింభాన్.

"ఓహో, అలాగా?" అని నవాబు పురోహితుణ్ణి పిలిచి, "అగ్ని మీశే పురోహితం అని మీ శాస్త్రంలో ఉందిట గదా? నా హుక్కాకు నివ్వు అందించడం ఇక నుంచి మీ పనే," అన్నాడు.

"నిజమే," అంటూ పురోహితుడు హుక్కా తీసుకుని, నివ్వు కణికలు వేసి, "ఇక దీని సంగతి మీరే చూసుకోండి, ఖాన్ గారూ!" అని హుక్కాను ఇవ్వబోయాడు.

"అదేమిటి?" అన్నాడు నవాబు.

"పునరేవా వరుంధే. అనగా మొదటి వాడే తిరిగి ఈ పని చెయ్యవలసింది అని," అని పురోహితుడు లేచి చక్కాపోయాడు.

పాపం, ఖాసిం ఖాన్ కు నవాబుగారి హుక్కా పని వదలలేదు.

ఇంకోసారి నవాబుగారు రామాయణం వింటూండగా, భరతుడు రాముడి పాదుకలకు పట్టాభిషేకం చేసిన ఘట్టం వచ్చింది. పాదుకా పట్టాభిషేకం ద్వారా రాముడి పట్ల ప్రజలకు గల ప్రేమాభిమానాలు వ్యక్తమయ్యాయి. తన పాదుకలను కూడా ఊరేగించి, వాటికి పట్టాభిషేకం చేయించి నట్టయితే తన సామంతులూ, ప్రజలూ తనను రాముడంతటి వాడనుకుంటారు. తన పేరు కూడా శాశ్వతంగా నిలుస్తుంది.

ఇలా అనుకుని నవాబు రాజ్యమంతటా చాటింపు వేయించి, తన పాదుకలు అన్ని గ్రామాలకూ ఈ రేగింపుతో వస్తాయనీ, అందరూ తమతమ కానుకలు చెల్లించి, ఆ పాదుకలకు జరిగే పట్టాభిషేక మహోత్సవంలో పాల్గొనవలసిందనీ నొకర్ల చేత కబురు పంపాడు.

ఈ చాటింపు వినగానే అందరికీ చిరాకూ, చింతా పట్టుకున్నాయి. ఈ దుస్సంఘటన ఎలా తప్పించుకోవటమో అని బుద్ధిమంతులు నలుగురూ చేరి ఒక ఉపాయం ఆలోచించారు.

మర్నాడు ఉదయానికల్లా నవాబు మందిరం ముందు అనేక వేలమంది గుమికూడి కోలాహలం చెయ్యసాగారు.

“అ అల్లరి ఏమిటో కనుక్కోండి,” అని నవాబు తన భటులను పంపాడు.

వాళ్ళు తిరిగి వచ్చి, “తమ పాదుకలకు పట్టాభిషేకమని విని జనం అల్లాడిపోతు

న్నారు, హూబూర్. ‘నవాబు గారి కేం ప్రమాదం వచ్చింది? వారి ఆరోగ్యం బాగా లేదా? వారిక మమ్మల్ని పాలించరా? వారు రాజ్యం వదిలేసి వనవాసం పోతున్నారా?’ అని అడుగుతున్నారు, హూబూర్,” అని చెప్పారు.

నవాబు ఆకాభంగం చెందాడు. అయినా అనుకున్నది ఒకటి, జరిగినది మరొకటి అయింది.

“నేను ఖులాసాగానే ఉన్నానని ఆ జనానికి చెప్పండి. నేను ఏ ఆరణ్యవాసమూ పోవటంలేదు. పాదుకలకు పట్టాభిషేకం నిలిపివేయబడిందని కూడా జనానికి చెప్పి, వాళ్ళను వెళ్ళిపోమ్మనండి,” అన్నాడు నవాబు నీరసపడిపోతూ.

పాదుకాపట్టాభిషేకం నిలిపివేయబడిందని తెలియగానే జనం, బతుకు జీవుడూ అనుకుని, ఉత్సాహంగా తమ తమ ఇళ్ళకు తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

శనిప్రభావం

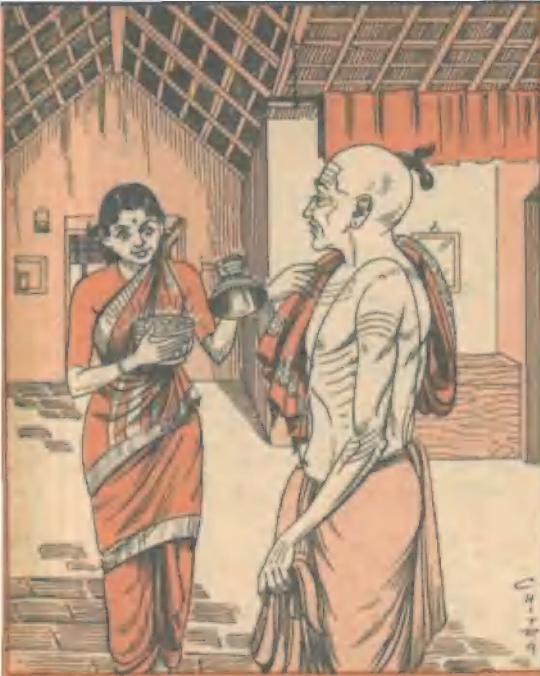
ఉజ్జయిని నగరాన్ని విష్ణువర్ధనుడనే రాజు పరిపాలించే కాలంలో ఆ నగరంలో దేవ శర్మ అనే బీద బ్రాహ్మణుడుండేవాడు. ఆయన జ్యోతిషంలో చాలా గట్టివాడు. అయినా ఆయనను దారిద్ర్యం బాగా పీడిస్తూ వచ్చింది. ఆ దారిద్ర్యం నుంచి బయట పడటానికాయన గట్టి ప్రయత్నం కూడా చెయ్యలేదు. దొరికిన దానితో తృప్తిపడుతూ తన కాలాన్ని గణపతిని ఆరాధించటంలో గడిపేవాడు. ఆ ప్రమానమూ గణపతి గుడిలో కూర్చుని, ఆ దేవుడిపై స్తోత్రాలు రచించి, చదువుతూ ఉండేవాడు.

భార్య అతన్ని నిత్యమూ పోలేది, ఎవరి నైనా అక్రయించి ధనం సంపాదించుకు రమ్మనేది. తన దశ బాగాలేదనీ, మంచి దశ వచ్చే దాకా తన ప్రయత్నా లేవీ ఫలించవనీ, కొంతకాలం ఓపికపట్టమనీ దేవశర్మ భార్యతో అనేవాడు.

ప్రతి ఉదయమూ రాజుగారి ఇంటి ముందు కొందరు బ్రాహ్మణులు చేరి, స్వస్తివాచకాలు చదివి, రాజుగారి నుంచి సంభాషనలు వుచ్చుకునేవారు. దేవశర్మను కూడా అలాగే చెయ్యమన్నది భార్య.

భార్య పోరు పడలేక దేవశర్మ ఒక ఉదయం రాజుగారింటికి వెళ్ళాడు. కాని ఆయన అక్కడ చేరిన బ్రాహ్మణులకు ఎడంగా నిలబడ్డాడు. వాళ్ళతో పాటు రాజును ఆశీర్వదించలేదు. ఆ స్వస్తివాచకాలకు విలువలేదని ఆయన ఉద్దేశం. అయితే రాజుగారు స్వస్తివాచకాలు చదివినవారికే సంభాషన లిచ్చాడు. దేవశర్మ కేమీ ముట్ట లేదు. రాజుగారు లోపలికి వెళ్ళిపోగానే రాజభటులు అందరితో పాటు దేవశర్మను కూడా బయటికి పంపేకారు.

అయినా దేవశర్మ తన భార్య సంతృప్తి కోసం ప్రతి ఉదయమూ రాజమందిరానికి

వెళుతూనే ఉన్నాడు, వట్టి చేతులతో తిరిగి వస్తూనే ఉన్నాడు. ఈ విధంగా కొద్ది రోజులు గడిచాక రాజుగారికి దేవశర్మను గురించి అశ్చర్యం కలిగింది. ఆయనను తాను రోజూ చూస్తున్నాడు. ఆ బ్రాహ్మణు డెవరో గాని ప్రతి ఉదయమూ వస్తాడు, స్వస్తివాచకం చదవడు. సంభావన కోసం చెయ్యిచాచడు. సంభావన కోసమూ కాక, స్వస్తివాచకం చదవటానికి కాక ఆయన రోజూ ఎందుకు వస్తున్నట్లు ?

ఈ సంగతి తెల్చుకునేటందుకని రాజు ఒకనాడు ఉదయం తన భటులతో, "బ్రాహ్మణులు సంభావన పుచ్చుకునే

టప్పుడొక పేద బ్రాహ్మణుడు చినుగులు పట్టిన వచ్చు కాలువా కప్పుకుని కొంచెం ఎడంగా నిలబడి ఉంటాడు. బ్రాహ్మణు లందరూ సంభావనలు తీసుకుని వెళ్ళి పోయేటప్పుడు ఆ బ్రాహ్మణుణ్ణి నా గదిలోకి పంపండి," అని చెప్పాడు.

ఆ రోజు బ్రాహ్మణులు స్వస్తివాచకాలు చదివి, రాజుగారిచ్చిన సంభావనలు పుచ్చు కుని వెళ్ళి పోతుంటే, వాళ్ళ వెనకగా దేవ శర్మ కూడా వట్టి చేతులతో బయలుదేరాడు. కాని రాజభటులు ఆయనను ద్వారం వద్ద ఆపి, తమ వెంటబెట్టుకుని రాజుగారి గదికి తీసుకుపోయారు.

తాను పేదవాడిననీ, దానం కోసం వస్తున్నాను గాని సంభావన కోసం కాదనీ దేవశర్మ రాజుతో చెప్పాడు. రాజు ఆయన పరిస్థితి అర్థం చేసుకుని, ఒక పెద్ద వెండి బరిణిలో ఆయిదుపందలు వెండినాణాలు నింపి, ఆయనకిచ్చాడు.

దేవశర్మ దాన్ని తీసుకుని ఇంటికి వెళ్ళి తన భార్యకు చూపాడు. ఆమె చాలా సంతోషించింది.

"దళ బాగాలేదని మీరు చేతులు ముడు చుకుని కూర్చొక పోయినట్టయితే మన దారిద్ర్యం ఏనాడో తీరిపోయేది. నయం,

ఇప్పుటికై నా నా మాటవిన్నారు,” అన్నదామె.

“అంతా ఆ గణపతి దయ,” అన్నాడు దేవశర్మ.

ఆ రాత్రే దేవశర్మ ఇంట దొంగ ప్రవేశించి, రాజుగారిచ్చిన వెండి బరిణును వెండి నాణాలతో సహా ఎత్తుకుపోయాడు. దేవశర్మ భార్య పొందిన సంతాపం ఇంతా అంతా కాదు. దేవశర్మ మాత్రం, “శని ప్రభావం! ఎలా తప్పించుకోగలం?” అన్నాడు.

నిన్న తన వద్ద అంత పెద్ద మొత్తం దానంగా పుచ్చుకుపోయిన బ్రాహ్మడు అదే చినికి కాలువతో ఇవాళ ఉదయం ప్రత్యక్ష

మైతే రాజుకు అశ్చర్యం కలిగింది. ఆయన ఆ బ్రాహ్మణ్ణి పిలిచి, “ఏమయ్యా, బ్రాహ్మడా? నిన్న నే నిచ్చిన డబ్బుతో నీ దారిద్ర్యం తొలగిపోయిందనుకున్నానే. మళ్ళీ ఈ పేదవేషంతోనే ప్రత్యక్షమయ్యావేమిటి?” అని అడిగాడు.

“మహారాజా, నా దారిద్ర్యానికి ఆసలు కారణం నా గ్రహదళ బాగా లేకపోవటం. నన్ను శనిపట్టి వీడిస్తున్నాడు. బంగారం వట్టుకుంటే మట్టి అయిపోతుంది. నా భార్య పోరువడలేక రోజూ వస్తున్నప్పటికీ, చెయ్యి చాచి తమరిని యాచించని కారణం కూడా అదే! నిన్న తామిచ్చిన బరిణ రాత్రి

దొంగలపాలయింది. నాకు స్వల్పమైనా దక్షిణ ఇప్పించండి, చాలు,” అన్నాడు దేవశర్మ.

రాజుకు శనిమహిమలో నమ్మకం లేక పోయింది. తాను తలుచుకుంటే దేవశర్మను ధనవంతుణ్ణి చెయ్యవచ్చుననీ, శని అడ్డు వడలేదనీ ఆయన అనుకుని, ఇంకా పెద్ద బరిణిలో వెయ్యి వెండి నాణాలు పోసి ఆ బ్రాహ్మణుడికిచ్చి, వాటితో సుఖంగా కాలక్షేపం చేసుకోమన్నాడు.

కాని దేవశర్మ దాన్ని ఇంకా ఆరుమాసాల దాకా వినియోగించ దలచలేదు. ఎందు కంటే ఆయన అంచనాప్రకారం తన కింకా

అరు మాసాలదాకా శని పీడ వదలదు. ఆయన ఆ బరిణిను గణపతి గుడి వద్దకు తెచ్చి, తన ధనాన్ని కాపాడే భారం గణపతి పైన వేసి, గుడి పక్కన ఉండే పురాతన వృక్షం తొర్రలో దాన్ని జారవిడిచి, ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ చెట్టు బోదెలో చిన్న, పెద్ద తొర్రలు అనేకం ఉన్నాయి. వాటిలో విషసర్పాలు కాపరం ఉంటున్నాయి. ఆ చెట్టును ఎక్కి, పాముకాటు తిని కొందరు చనిపోవటం చేత, ఆ చెట్టు బోలి కెవరూ పోరు. అందుచేత తన బరిణికు దొంగల భయం ఉండదని దేవశర్మ అనుకున్నాడు.

దేవశర్మ ఇక రాజు వద్దకు పోనేలేదు. అయితే అతని దారిద్ర్యం ఎప్పుటి లాగే ఉన్న సంగతి రాజుకు తెలియవచ్చింది. దానికి కారణ మేమంటే, దేవశర్మకు తెలియకుండా రాజు ఆయన ఇంటికి నలుగురు భటులను కాపలా ఏర్పాటు చేశాడు. మొదటిసారి తానిచ్చిన దానం లాగా ఈ రెండోది కూడా దొంగలపాలు కాకూడదనీ దాని ఫలం దేవశర్మకు పూర్తిగా ముట్టాలనీ రాజు ఉద్దేశం.

కొంత కాలమయ్యాక రాజుగారికి దేవ శర్మ జ్ఞాపకం వచ్చాడు. ఆయన రక్షక

భటులను పిలిపించి, ఆ బ్రాహ్మణుడు సుఖంగా ఉంటున్నాడా అని అడిగితే, వాళ్ళు, దేవశర్మ ఇంకా దారిద్ర్యంలోనే మునిగి తేలుతున్నట్టు చెప్పారు.

రాజు చాలా ఆశ్చర్యపడి భటులను పంపి దేవశర్మను పిలిపించాడు. దేవశర్మ ఎప్పటి లాగే వచ్చని చింకి కాలువతో రాజు ముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

"నా దగ్గర తీసుకున్న ధనమంతా ఏం చేశావు? దాన్ని వాడుతున్నట్టు లేదే?" అన్నాడు రాజు.

"లేదు మహారాజా. శని ధన తొలగి పోగానే వాడదా మని మీ రిచ్చిన బరిణును

పాములచెట్టు తోరలో దాచాను," అన్నాడు బ్రాహ్మణుడు.

రాజు తన మనుమలను బ్రాహ్మణుడి వెంట పంపి చెట్టుతోరలో బరిణి కోసం వెతకమని ఆజ్ఞాపించాడు. వాళ్ళు వచ్చి చెట్టు తోరలో వెతికి చూశారు. బరిణి జాడ దొరకలేదు.

దేవశర్మ రాజుతో, "అది ఎక్కడికీ పోదు, మహారాజా. దాన్ని నా అభిమాన దైవమైన గణపతి సురక్షితంగా ఉంచు తాడు. నాకు శని తొలగిపోగానే గణపతి తిరిగి ఇచ్చేస్తాడు. మీరు విచారించకండి," అని చెప్పాడు.

"నీకింకా ఎంత కాలం ఉంది శని?"
అని రాజు అడిగాడు.

"ఇంకా ఆరునెల లున్నది," అన్నాడు
దేవశర్మ.

"ఈ ఆరునెలలూ గడవకుండానే నిన్ను
ధనవంతుణ్ణి చేస్తాను. శని ఎలా అడ్డపడ
కాడో చూస్తాను," అంటూ రాజు మరొక
బరిణిలో బంగారు నాణాలు నింపి తెప్పించి,
"ఈ బరిణిను నువ్వు ఇంటికి తీసుకుపోయి,
ఈ రోజు నుంచే వాడుకో. నీకు దొంగల
భయం లేదు. నా మనుషులు నీ ఇంటికి
అమోరాత్రాలు కాపలా ఉన్నారు. ఏ కార
ణంగా నైనా నువ్వు ఈ బంగారాన్ని వాడు

కోని పక్షంలో నిన్ను కఠినంగా శిక్షిస్తాను,"
అని హెచ్చరించాడు.

దేవశర్మ ఆ బరిణి తీసుకుని ఇంటికి
పోతూ, దారిలో గణపతి ఆలయం దగ్గర
ఆగి, తనకు కాపాడే భారం ఆ దేవుడి
మీదనే వెయ్యదలచి, బరిణిను గుడి బావి
బొడ్డుమీద ఉంచి, తాను నీరు తోడుకుని
స్నానం చెయ్యసాగాడు. ఆయన బొక్కెన
ఎత్తి నెత్తిన నీరు పోసుకుంటూండగా, ఆ
బరిణి మీద ఒక కాకి వారి, వెంటనే ఎగిరి
పోయింది. బరిణి బావిలో పడింది. స్నానం
చేస్తున్న దేవశర్మకు ఈ సంగతి ఏమీ
తెలియదు.

కాని ఆయన స్నానం పూర్తిచేసి బరిణ కోసం చూసుకుంటే అది తాను పెట్టిన చోట లేదు. దాన్ని శనిశ్వరుడే స్వయంగా ఎత్తుకు పోయి ఉంటాడని ఆ బ్రాహ్మణుడు నమ్మాడు. తనను కాపాడమని గణపతిని వేడుకుని ఆయన ఇంటికి పోయి, తన ఇంటికి కాపున్న రక్షకభటులతో, "మీరు వెళ్ళిపోండి. నా ఇంట దొంగలు దోచు కునేది ఏమీలేదు," అన్నాడు.

రక్షకభటులు రాజుతో అమాట చెప్పగానే రాజు దేవశర్మను విలిపించి, "నే నిచ్చిన బంగారం కూడా పోయిందా? ఎలా పోయింది?" అని అడిగాడు.

"అది ఎక్కడికి పోదు, మహారాజా. వాకింకా మంచికాలం రాలేదు గనక శని దేవుడే దాన్ని ఎత్తుకుపోయి ఉంటాడు," అన్నాడు దేవశర్మ.

రాజుకు చాలా కోపం వచ్చింది, "నిర్భాగ్యుడా! నీకు నువే శనిదేవతవు. నీ లెక్క

ప్రకారం శని రోజులు పోగానే నే నిచ్చిన దంతా దొరకకపోతే నిన్ను కొరత వేయి ప్రాసు. వెళ్ళు," అన్నాడు.

"దొంగలు ఎత్తుకుపోయిన వెండిమాట ఏమోగాని, గణపతిని కాపాడమని ఇచ్చినదీ, శని దాచినదీ తప్పక దొరుకుతాయి," అంటూ దేవశర్మ రాజు దగ్గర శలవు పుచ్చుకున్నాడు.

తరవాత కొద్ది రోజులకు పెద్ద గాలివాన వచ్చింది. ఆ గాలి దెబ్బకు గణపతి ఆలయంలో ఉన్న పురాతన వృక్షం కూకటి వేళ్ళతో సహా విరిగి, పక్కనే ఉన్న బావి మీద పడింది. దాని వేళ్ళ మధ్య చిక్కుకుని, రాజు ఇచ్చిన వెయ్యినాణాల వెండి బరిణ బయట పడింది. బావిని పూడిక తీసి బాగుచేసేటప్పుడు బంగారు నాణాల బరిణ కూడా దొరికింది.

రాజు దేవశర్మ మూఢనమ్మకాన్ని అబద్ధం చెయ్యలేకపోయాడు.

తల్లిప్రేమ

ఒక గ్రామంలో ఒక పేదరాలికి ముత్తు అనే కొడుకు ఉండేవాడు. తల్లికి వాడంటే తగవి గారాటం. తాను కష్టపడి పని చేసి సంపాదించిన డబ్బుతో కొడుకును ఎంతో ఆప్యాయంగా పెంచించింది. ముత్తుకు తినటమూ, తోటివాళ్ళతో ఆడుకోవటమూ తప్ప వేరే పని లేదు.

అయితే ముత్తు ఒక సంగతి గమనించాడు. తన యీడు సుర్రాళ్ళందరూ తమకు చాతనైన పను లేవే చేసి, తల్లి దండ్రులకు సహాయంగా ఉంటున్నారు. తాను కూడా అదే విధంగా తల్లికి సహాయపడదా మని ముత్తు అనుకున్నాడు, కాని తన కొడుకు శ్రమించటం తల్లికి ఇష్టం లేకపోయింది. ఉన్న ఊళ్ళో తాను పని చెయ్యటానికి తల్లి ఒప్పుకోదు. అందుచేత మరే పూరైనా వెళ్ళి పని చెయ్యాలన్న ఉబలాటం ముత్తుకు కలిగింది. అందుకు కూడా తల్లి ఒప్పుకోదని

తెలిసి, ముత్తు ఒకనాడు తల్లికి చెప్పకుండా ఇంటి నుంచి బయలుదేరాడు.

వాడు చాలా దూరం ప్రయాణం చేసి ఒక గ్రామం చేరి, అక్కడ ఒక ధనికుడి ఇంట పనికి కుదిరాడు. ధనికుడి వద్ద ఒక సంవత్సరం పని చేశాక వాడికి తల్లి మీద గాలి మళ్ళింది. వాడు ఈ మాట యజమానితో చెబితే ఆయన వాడికి ఒక వెండి అచ్చు బహుమానంగా ఇచ్చి, దాన్ని జాగ్రత్తగా ఇంటికి చేర్చ మన్నాడు. ముత్తు పని చేసిన కాలంలో ధనికుడి ఇంట రెండు పెళ్ళిళ్ళు జరిగాయి. అప్పుడు ధనికుడు తన నౌకర్ల కందరికీ కట్నాలూ, కానుకలూ దండిగా ఇచ్చాడు. ముత్తు తాను పని చేసిన కాలంలో జీతండ్లబ్బులు కూడా ఏమీ తీసుకోలేదు. అందుచేత ఇప్పుడు వాడికి ఇంత వెండి దొరికింది. దాన్ని వాడు తన పైబట్ట కొంగున కట్టుకుని భుజాన

వేసుకుని, ఎంతో ఉత్సాహంగా తన గ్రామానికి బయలుదేరాడు.

నడుస్తున్న కొద్ది ముత్తును వెండిమూట భారం పెరిగిపోతున్నట్టు అనిపించింది. ఆ బరువు మూలాన చురుకుగా నడవలేక పోయాడు. అయినా, ఆ వెండి చూసి తల్లి సంతోషిస్తుందన్న ఆశతో, వాదా మూటను భుజాలు మార్చి మోస్తూ నడిచాడు.

ముత్తు కొంత దూరం వెళ్ళాక ఒక మనిషి గుర్రం మీద ఎక్కి ఎదురొచ్చాడు. దాన్ని చూడగానే ముత్తుకు, తనకు అటువంటి గుర్రం ఉంటే తాను వేగంగా తల్లిని చేరుకోవచ్చు గదా అనిపించింది. వాడు గుర్రం మీద వచ్చేవాణ్ణి పలకరించి, "ఏమండీ, ఇటువంటి గుర్రం ఖరీదు ఎంత ఉంటుంది?" అని అడిగాడు.

"నీ దగ్గర ఏమున్నది గుర్రాన్ని కొనటానికి?" అని గుర్రంమనిషి అడిగాడు.

ముత్తు ఆ మనిషికి తన వెండి చూపాడు. ఆ మనిషి ఆ వెండి తీసుకుని గుర్రాన్ని ఇవ్వటానికి ఒప్పుకున్నాడు. ముత్తు తన వెండి కాస్తా ఆ మనిషి కిచ్చి, అతని సహాయంతో గుర్రం మీద ఎక్కి కూర్చున్నాడు.

ముత్తు ఎక్కి కూర్చోగానే ఆ గుర్రం శరవేగంతో దాడు ప్రారంభించింది. దాని

వేగాన్ని అదుపు చెయ్యటం గాని, దాన్ని తన ఇష్టం వచ్చిన దిక్కుగా నడిపించటం గాని ముత్తుకు సాధ్యం కాలేదు.

గుర్రం అలా దాడుతీసి పోతూంటే ఒక చోట ఆవులను మేపుతున్న వాడొకడు ముత్తు పరిస్థితి గమనించి, కర్ర ఎత్తి గుర్రానికి ఎదురు వచ్చి, దాన్ని ఆపటానికి ప్రయత్నించాడు. గుర్రం ఆగింది, కాని అగే ముందు వెనక కాళ్ళ మీద లేచి, ముత్తును కింద పడేసింది.

తరవాత ఆవులను మేపేవాడు ముత్తును లేవదీసి, "జానెడు లేవు. నీకి గుర్రం స్వారీ ఏమిటి? అసలీ గుర్రం నీ కెలా

వచ్చింది? ఎక్కడైనా దొంగిలించ లేదు కదా?" అని అడిగాడు.

ముత్తు తన సంగతంతా ఆ మనిషితో చెప్పుకున్నాడు.

"నువ్వు చాలా పొరపాటు చేశావు. ఈ గుర్రాన్ని చూసి మీ అమ్మ ఏమని సంతోషిస్తుంది? అంతకన్న, చెప్పిన మాట వినే ఒక అవును తోలుకు పోయినట్టయితే మీ అమ్మ చక్కగా పాడి చేసేది గద. ఇప్పుడైనా మించిపోయింది లేదు. నా కి గుర్రాన్నిచ్చి, మంచి అవును తీసుకుని ఇంటికి వెళ్ళు. మీ అమ్మ నిన్ను మెచ్చుకుంటుంది," అన్నాడు అవులను మేపే మనిషి.

అవు దూడలను పెడుతుందనీ, ఇంటి నుండా అవులమంద తయారవుతుందనీ ఊహించుకుని ముత్తు గుర్రాన్నిచ్చి అవును తీసుకోవటానికి ఒప్పుకున్నాడు. కాని ఆ అవులను మేపేవాడు వాడికి ఒక వట్టిపోయిన ముసలి అవు నిచ్చి పంపేశాడు.

ముత్తు అవును తోలుకుంటూ బయలు దేరాడు. వాడికి మధ్యాహ్నం అయినప్పటి నుంచీ ఆకలి దహించుకుపోతున్నది. సాయం కాలం దాకా అగితే అవు పాలిస్తుందనీ, అవి తాగి కడుపు నింపుకోవచ్చు ననీ వాడు అనుకున్నాడు.

సూర్యాస్తమయం చేళకు ముత్తు ఒక మేకలమంద ఉండే చోటికి చేరాడు. వాడు మేకల కాపరిని అడిగి ఒక చెంబు తీసుకుని తన అవును పితకటానికి వ్రయత్నించాడు. పాలు రాకపోగా అవు తన్నసాగింది.

ఇదంతా చూస్తున్న మేకలకాపరి నవ్వి, "ఇది ముసలి అవు. నీ కేం పాలిస్తుంది? దీన్ని ఎక్కడ సంపాదించావు?" అని ముత్తు నడిగాడు.

ముత్తు వాడికి తన కథంతా చెప్పాడు.

"పాపం, నిన్ను దిన్నవాణ్ణి చేసి మోసం చేశారు. ఈ అవును ఇక్కడే వదిలేసి, ఒక మంచి పాడిమేక నిస్తాను, తీసుకుపో. కొద్ది

కాలంలోనే నీకూ ఒక మేకలమండ ఏర్పడుతుంది," అన్నాడు మేకల కాపరి.

వాడు తానిస్తా నన్న మేకను ఏరి ముత్తుకు తాగటానికి దాని పాలు కూడా ఇచ్చాడు. ముత్తు తృప్తి పడి ఆ మేకను తోలుకుంటూ ఇంటి దారి పట్టాడు.

కొంత దూరం పోయాక మేక ముత్తు వెంట రాక, వెనక్కు పోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ, "మే, మే" అని గట్టిగా ఆరప సాగింది. దానితో పెనుగులాడే టందుకు ముత్తుకు శక్తి చాలలేదు.

ఇంతలో ఒక మనిషి చంకలో కోడి పుంజును పెట్టుకుని అటుగా వచ్చి,

"ఎందు కబ్బాయి, ఆ మేకతో ఘర్షణ పడుతున్నావు? ఇది నీది కాదా? దీన్ని ఎక్కడికి తీసుకుపోతున్నావు?" అని అడిగాడు. ముత్తు ఆ మనిషికి తన కథంతా చెప్పేకాడు.

కోడిపుంజు మనిషి అంతా విని, "మీ ఊరు ఇంకా చాలా దూరం ఉంది. ఈ మేకను బలవంతాన అంత దూరం నువ్వు నడిపించలేవు. దీన్ని నాకు వదిలేసి ఈ కోడిని తీసుకో. ఇది రోజుకు పదేసి గుడ్డు పెడుతుంది. చూస్తుండగానే మీ ఇల్లంతా కోళ్ళమయం అవుతుంది. మీ అమ్మ సంకోషిస్తుంది," అన్నాడు.

ముత్తుకు ఈ సలహా సచ్చింది. ఆ మనిషి చేతిలో వున్నది కోడిపుంజుని, అది గుడ్డు పెట్టడని కూడా ముత్తుకు తెలీదు. వాడు బాధ విరగడయిందే చాలనుకుని, మేకను ఆ మనిషి కిచ్చి, కోడిపుంజును తీసుకుని బయలుదేరాడు.

వాడు కొంత దూరం పోయాక ఒక గ్రామంలో ఒక చోట ఒక మనిషి అనేక కత్తులు తన ముందు పోగేసుకుని, పాద రాయి మీద ఒక్కొక్కటే సాన పడుతున్నాడు. ముత్తు ఆగి, వాడు చేసే పని చూసి, "ఎందు కిట్లా చేస్తున్నావు?" అని అడిగాడు.

"కత్తులకు పదును పెడుతున్నాను. ఈ కత్తులన్నీ పదును పెట్టానంటే రూపాయి డబ్బులు వస్తాయి. ఒక పూట పని," అన్నాడు సానవాడు.

"నాక్కూడా అటువంటి రాయి ఉంటే బాగుండునే!" అన్నాడు ముత్తు.

"నా దగ్గర ఇంకో రాయి ఉంది, కావలిస్తే అమ్ముకాను," అన్నాడు సానవాడు.

"కొనబానికి నా దగ్గర ఈ కోడి తప్ప ఏమీ లేదు," అన్నాడు ముత్తు.

"పోనీ అదే తే!" అంటూ సానవాడు కోడిపుంజును తీసుకుని ఒక సానరాయి ముత్తు కిచ్చాడు.

ముత్తు ఆ రాయితో తన గ్రామం చేరుకుని తల్లితో, తాను ధనికు డిచ్చిన బరువైన వెండిసుద్దను సానరాయి కింద ఎట్లా మార్చినదీ చెప్పాడు.

"ఏచ్చి, వెధవా! అంత వెండి పోగొట్టుకుని ఈ పనికిమాలిన రాయి తెచ్చావా? వెండి పోతే పోయిందిలే. నువ్వు తిరిగి వచ్చావు అంతే చాలు," అన్నది తల్లి.

ఆ తరువాత అమె వాణ్ణి పనిలో ప్రవేశించనిచ్చింది. ముత్తు మంచి పనిమంతుడు కావటం వల్ల తల్లికన్న ఎక్కువే సంపాదించి, తల్లిని సుఖపెట్టాడు.

రాజకుతగ్గమంత్ర

ఒక అస్తవ్యస్తపు రాజుండేవాడు. అతనికి మరింత అస్తవ్యస్తపు మంత్రి ఉండేవాడు. ఒక బ్రాహ్మడు రోజూ రాజుగారి వద్దకు వచ్చి తిథి వారాలు చెప్పి వెళ్ళుతూండే వాడు. ఒకరోజు రాజుగారికి సందేహం వచ్చింది. "ఈ బ్రాహ్మడు ప్రతిరోజూ తిథి వారాలు చెప్పి వెళతాడుగదా. అవి ఎలా ఉంటాయో, మన మెన్నడూ కళ్ళ చూడలేదే!" అన్నా ధాయన మంత్రితో.

"అతన్నే అడుగుదాం," అన్నాడు మంత్రి. మర్నాడు బ్రాహ్మడు రాగానే రాజు, "ఏమయ్యా, బ్రాహ్మడా? నువ్వు మాకు రోజూ తిథి వారాల పేర్లే చెబుతావు గాని వాటిని మా కెన్నడూ చూపించావు కావు. మేము వాటి నెన్నడూ కళ్ళ చూడలేదు. ఒక్కసారి తెచ్చి చూపించు," అన్నాడు.

బ్రాహ్మడికి గుండెల్లో రాయి పడింది. తిథి వారాలెట్లా ఉంటాయో తాను కూడా

ఎన్నడూ చూడలేదు. చూడలేదంటే రాజు కోప్పడి, "నీకే తెలియని వాటిని గురించి మాకు చెబుతావా?" అంటాడేమో! అందుకని అతను చేతులు నులుపుకుంటూ, "మహారాజా, క్షమించండి. చాలా పేద వాణ్ణి! తిథి వారాలను తీసుకువచ్చి చూపటం నాపకమా?" అన్నాడు.

"చాలా ఖరీదైనా ఉంటాయి! సందేహం లేదు," అన్నాడు మంత్రి.

"ఎంత ఖరీదైనా ఫరవాలేదు, మంత్రి. బొక్కనంలో నుంచి ఈ బ్రాహ్మడికి రెండు వేల వరహా లిప్పించు. అంతా వేగిరం జరిగిపోవాలి," అన్నాడు రాజు,

మంత్రి డబ్బు తెప్పించి బ్రాహ్మడికిస్తూ, "తిథి వారాలను ఏలయినంత త్వరలో తెచ్చి చూపే భారం నీదీ!" అన్నాడు.

బ్రాహ్మడు ఆ డబ్బు మూటగట్టుకుని తిథి వారాలు కొనుక్కురావటానికి బయలు

దేరాడు. అవి ఎక్కడ అమ్ముతాయో అతడికి తెలీదు, కాని ఆ మాట రాజుతోనూ, మంత్రి తోనూ అనటానికి భయం.

"అయ్యా, తమ దుకాణంలో తిథి వారాలున్నాయా?" అని బ్రాహ్మడు చాలామంది వర్తకులను అడిగాడు. అందరూ లేవన్నారు, కొందరు బ్రాహ్మణ్ణి చూసి నవ్వారు. బ్రాహ్మడు చాలా ఊళ్ళు తిరిగాడు. చివరకు ఒక ఊళ్ళో ఒక సెట్టి, "లేకేం? ఇంకా నరుకు కిందికి దించలేదు. అటక మీదినుంచి దింపి ఉంచుతాను. రేపు వచ్చి పట్టుకు పొండి," అన్నాడు. బ్రాహ్మడికి ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టయింది.

ఆ రాత్రి సెట్టి బోసుపెట్టి, రెండు ఎలుకలను పట్టి, వాటిని ఒక చిన్న పెట్టెలో పెట్టి, మూతకు తాళం వేసి, బ్రాహ్మడి దగ్గర రెండువేల పరహలూ తీసుకుని, ఆ పెట్టె ఇచ్చేస్తూ, "వీటిని తిన్నగా మీ రాజుగారి వద్దకే తీసుకుపోయి అక్కడ తెరవండి. మధ్య దారిలో పెట్టె తెరవవద్దు. ఇదుగో తాళంచెవి," అన్నాడు.

బ్రాహ్మడు పరమానందంతో తిరిగి వస్తూ, "సెట్టి మధ్య దారిలో పెట్టె తెరవవద్దన్నాడు గదా. ఈ తిథి వారాలను ముందుగా నేను చూడకపోతే రాజుగారడిగే ప్రశ్నలకు నేనేం సమాధానం చెప్పాలి? నేను వాటిని ముందుగా చూసి ఉండటం అవసరం," అనుకుని పెట్టె తెరవ నిశ్చయించాడు.

ఆతనప్పు డొక కొండ మార్గాన నడుస్తున్నాడు. కనుచూపుమేరలో ఎవరూ లేరు. తిథి వారాలను కళ్ళారా చూసి, వాటి నంగతి ఏమిటో తెలుసుకోవటానికి ఇదే మంచి అవకాశమనుకుని, బ్రాహ్మడు పెట్టెను భద్రంగా ఒక చట్రాయి మీద పెట్టి, బొడ్డు నుంచి తాళంచెవి తీసి తాళం తెరిచి, పెట్టె మూత పైకెత్తాడు. మరుక్షణంలో పెట్టెలో ఉన్న రెండు ఎలుకలూ బయటటికి దూకి, మెరుపులాగా మాయమయాయి. చత్వారం

చేతనూ, ఎలుకల వేగంమూలానా బ్రాహ్మడు వాటి ఆకారాలను పోల్చుకోలేకపోయాడు.

బ్రాహ్మడి గుండెలో రాయిపడింది. బోలెడంత డబ్బు పోసి కొన్న తిథి వారాలు తన అజాగ్రత్త వల్ల పారిపోయాయంటే రాజుగా లేమంటారో? అయినా జరిగినది రాజుగారికి విన్నవించక తప్పదుగద! అందుకని ఆయన రాజుగారి వద్దకు తిరిగి వచ్చి, జరిగినదంతా చెప్పి, "మహారాజా! నాదే పొరపాటై పోయింది. సెట్టి సరి అయిన తిథి వారా లిచ్చాడే లేదో చూతామని పెట్టె తెరిచాను గాని, లేకపోతే తెరవకనేపోదును," అని విచారంగా విన్నవించుకున్నాడు.

"ఈ భాగ్యాని కింత విచారందేనికయ్యా, వెర్రిబ్రాహ్మడా? కొండను తవ్విస్తే అవే దొరుకుతాయి," అన్నాడు రాజు.

కొండను తవ్వించేపని తాను స్వయంగా దగ్గిర ఉండి చేయించే నిమిత్తమై రాజుగారు పనివాళ్ళనూ, బ్రాహ్మణ్ణి వెంటబెట్టుకుని, తిథి వారాలు తప్పించుకుపోయిన చోటికి వెళ్ళాడు. తవ్వకంపని ప్రారంభమయింది.

ఒక నెల గడిచింది. కొండ తవ్వే పని లక్షవంతు కూడా పూర్తికాలేదు. ఇంతలో మంత్రి వద్ద నుంచి ఒక మనిషి వచ్చి, "మహారాజా, మంత్రిగారు పెద్ద చిక్కులో ఉన్నారు. తాము ఎలా అజ్ఞాపిస్తారో అలా

చెయ్యాలని ఏడురు చూస్తున్నారు!" అని చెప్పాడు.

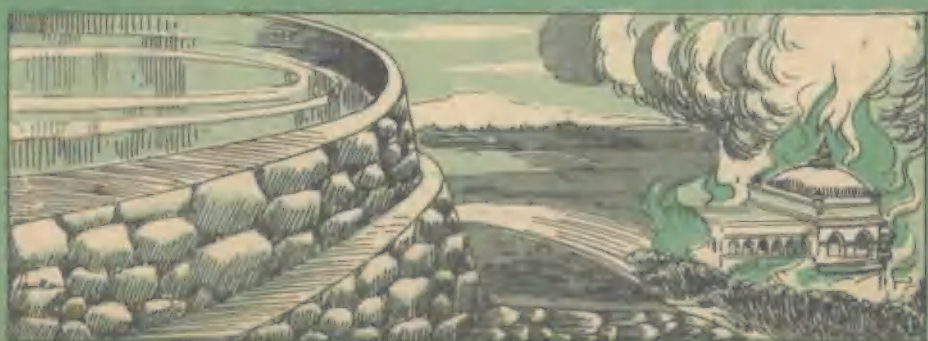
"ఏం జరిగిందేమిటి?" అని రాజు అడిగాడు.

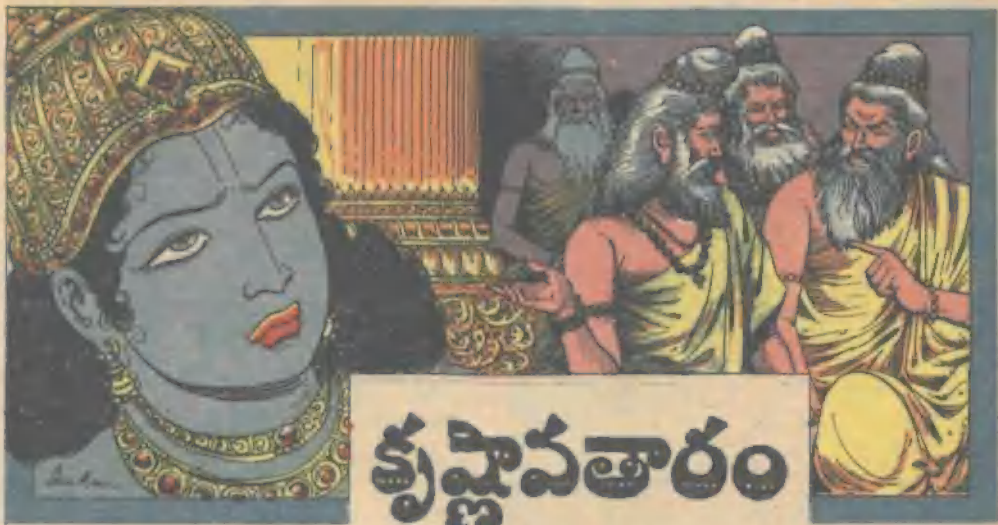
"ఏలినవారు నగరు నుంచి బయలుదేరి నాక మహారాణిగారి పెద్ద దాసికి తేలు కుట్టింది. విషం పైకెక్కుతున్నదని తెలియ గానే మంత్రిగారు దాసిదాని కాలు నరికించేసి విషం ఎక్కుకుండా చేశారు. తరవాత తేలు కోసం ఎంత వెతికినా కనిపించలేదు. అది ఇంట్లో ఉన్నట్టయితే ఇంకెంతమందిని కుట్టి బాధిస్తుందోనని మంత్రిగారు రాజభవనానికి అగ్గిపెట్టించేశారు. రాజభవనం అంటుకుని ఎంతకూ అరిపోకపోయేసరికి తూర్పు చెరువుకు గండిపెట్టించేశారు. అందు పల్ల నిప్పు చల్లారింది గాని తూర్పు చేరినీ నీరులేక ఎండిపోయేటట్టున్నాయి. వాటిని ఎలా కాపాడాలో మంత్రిగారికి తెలియక, తాము సమయానికి దగ్గర లేకపోయారే అని

దాలా బాధపడిపోతున్నారు. ఈ పరిస్థితిలో తమరు ఏం చెయ్యమంటే అలా చెయ్యటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు," అన్నాడు మంత్రి పంపిన మనిషి.

రాజుగారు కొంచెంసేపు యోచించి, "దీని కింత గుంజాటన దేనికి? పడమటి చేలు కోయించి, దానితో తూర్పు చేల మీద పందిరి వేయించమను. అలా చేస్తే తూర్పు చేలు ఎండవు! అంతే!" అని సమాధానం చెప్పి ఆ మనిషిని పంపేశాడు.

రాజుకు తగ్గ మంత్రి రాజుగారు చెప్పి నట్టే చేశాడు. వాళ్ళిద్దరి తెలివితేటల ఫలితంగా ఆ యేడు రాజ్యంలో తిండిగింజబు లేవు. రాజభవనం దగ్గమయింది. రాణిగారి పెద్దదాసిది కుంటిదై పోయింది. నిశ్చయమైన కొండదారి కాస్తా నడవటానికి ఏలులేకుండా పోయింది. ఆ రాజ్యంలో ఐతకటం సాధ్యం కాక యాయవారపు బ్రాహ్మడు మరో దేశానికి వెళ్ళిపోయాడు.

కృష్ణావతారం

కృష్ణుడు తమతో కుకల ప్రశ్నలు చేశాక మునులు చాలా సంకోషించి, తాము తెచ్చిన బదరీఫలాలను అతనికి కానుకగా ఇచ్చి, "మేము పెద్ద పని మీదే నీ పద్ధతు వచ్చాం. భూదేవి కొడుకైన నరకుడు రాక్షస నాయకుడు. వాడిది ఉద్ధండ పరాక్రమం. వాడు సముద్రాలు అంకించ గలడు, భూమిని చలింపజేయగలడు, కొండలను అణగదొక్కగలడు. వాడు లోకాలన్నిటినీ గగ్గోలు పరుస్తున్నాడు. ఒకసారి బదరీవనానికి వచ్చి, యజ్ఞకార్యంలో నియుక్తులమై ఉన్న మమ్మల్ని చూసి, దేవతలను గురించి యజ్ఞం చెయ్యవద్దనీ, తనను గురించి చెయ్యమనీ అడిగాడు. అందుకు మేము ఒప్పకోక పోయేసరికి,

వాడు అలిగి, తన అనుచరుల చేత మా అగ్నులు అర్పించి, మా వస్తువులన్నీ ధ్వంసం చేసి, మా స్త్రీలను చెరపట్టి తీసుకు పోయాడు. మా కర్మకాండకు భగ్నం కలగటమే గాక, మా మర్యాద మంట గలిసింది. మాకు తీరని దుఃఖమూ, భయమూ పట్టుకున్నాయి. మమ్మల్ని నువ్వే కాపాడాలి," అన్నారు.

మునులు అన్న మాటలకు కృష్ణుడికి అశ్చర్యమూ, నరకుడి పైన అగ్రహమూ కూడా కలిగింది. కాని అతను ఏ మాటా అనకుండా కొంతసేపు విశ్రాంతిగా ఉండి పోయి, ఆలోచనలో పడ్డాడు. అది చూసి మునులు భయపడ్డారు, అనుమానపడ్డారు, ఒకరి ముఖాలోకరు చూసుకున్నారు.

అప్పుడు సాత్యకి మొదలైన యాదవ ప్రముఖులు కూడా కృష్ణుణ్ణి హెచ్చరించారు. కృష్ణుడు మునుల కేసి తిరిగి, "మీరు మరొక విధంగా అనుకోకండి. ఆ రాక్షసుడి చర్యలు విన్న కోపంలో నా మనసు కేధపడింది. నేను నిశ్చయంగా ఆ రాక్షసుణ్ణి నిర్మూలిస్తాను. మీ కేమి భయం లేదు. మీరు వెళ్ళి మీ నిత్య కృత్యాలు కొనసాగించండి," అంటూ వారికి అభయం ఇచ్చాడు.

కృష్ణుడిచ్చిన మాటతో మునుల ముఖాలు వికసించాయి. వాళ్ళు కృష్ణుణ్ణి రకరకాల అభినందించి, వెళ్ళివస్తామని

చెప్పి అతని వద్ద సెలవు పుచ్చుకుని, బదరి కాశ్రమానికి తిరుగు ప్రయాణం సాగించారు.

మునులు వెళ్ళిపోయిన అనంతరం ద్వారకకు దేవేంద్రుడు, మిగిలిన దిక్పాలకులతో సహా దిగి వచ్చాడు. కృష్ణుడు వారికి ఎదురు వచ్చి స్వాగతం చెప్పాడు. ఇంద్రుడు యాదవ ముఖ్యుల నందరినీ అలింగనం చేసుకుని, వారిపై తనకు గల అభిమానాన్ని ప్రకటించాడు. తరవాత సుధర్మ సభాభవనంలో అందరూ సభ చేశారు.

ఇంద్రుడు కృష్ణుడి చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని, "నేను నిన్ను చూడటానికి ఇలా బయలుదేరి వచ్చిన కారణం చెబుతాను విను. నరకు డనే దైత్య నాయకుడు బ్రహ్మ చేత వరాలు పొంది, విజృంభించి దేవతలను యుద్ధంలో చిత్తుగా ఓడించాడు. వాడి ధాటికి తట్టుకోలేక, ఇళ్ళూ వాకిళ్ళూ వదిలేసి, మనుష్య లోకానికి పారిపోయి వచ్చాం. మా ఇళ్ళలో ప్రవేశించి వాడు మా సంపద లన్నిటినీ కొల్లగొట్టాడు. మా పాట్లు ఏమని చెప్పను? ఎవరికీ సాధ్యం గాని అదితిదేవి కుండలాలను కూడా వాడు కాజేశాడు. మునుల అశ్రమాల నన్నిటినీ వాడు భీభత్సం చేశాడు. జగద్రక్షణకు

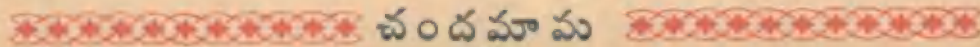
కంకణం కట్టుకుని సుపు అనేకమంది రాక్షసులను చంపినట్టు విని వాడు నిన్ను ఓడించాలని మహా తపతపలాడుతూ ఉన్నాడు. కనక సుపు వెళ్ళి వాడి అంతు తేల్చటం మంచిది. అందువల్ల లోకాలకు ఎంతో మేలు కలుగుతుంది. ఇడుగో గరుత్మంతుడు, నీకు వాహనం కావడానికి నాతో కూడా వచ్చాడు,” అంటూ గరుత్మంతుణ్ణి చూపాడు.

ఇలా అన్న దేవేంద్రుడితో కృష్ణుడు, “ఈ విషయాలన్నీ మునుల వల్ల ఇంతకు ముందే విన్నాను. నీ రాకతో నా నిశ్చయం మరింత దృఢమయింది. ఇప్పుడే బయలుదేరి ప్రాగ్జ్యోతిష పురానికి పోదాం,” అంటూ ఆసనం మీది నుంచి దిగి, యాదవ ప్రముఖులకు వీడ్కోలు చెప్పి, తన చక్రాయుధం మొదలైన అయుధాలు తీసుకుని, సత్యభామకు కబురు పంపి, ఆమెతో సహా గరుడవాహనం ఎక్కాడు. పెద్దలు దీవించారు, వందిమాగధులు స్తోత్ర పాఠాలు చదివారు. ఇంద్రుడు ముందు దారి తీస్తూంటే కృష్ణుడు వెనకగా బయలుదేరాడు. కొంత దూరం నేలమార్గాన వెళ్ళాక, ఇంద్రుడూ, కృష్ణుడూ కూడా అకాశ మార్గాన ప్రయాణం సాగించారు.

కృష్ణుడికి అకాశం నుంచి ప్రాగ్జ్యోతిష పురం కనిపించింది. అది ఎవరికి ప్రవేశించ సాధ్యం కానిది. దాని సైనికరక్షణలు ఎలా ఉన్నదీ కృష్ణుడు తెలుసుకున్నాడు. నరకుడి మందిరాన్ని రక్షించే రాక్షసవీరులను చూశాడు. కృష్ణుడు ఇంద్రుడికి వీడ్కోలు చెప్పి, ముందుకు వెళ్ళి, ఆ రాక్షసులను తాకి, అనేకమందిని చెండాడాడు.

మూరాసురుడు కృష్ణుడితో తలపడి భయంకరమైన యుద్ధం సాగించాడు. కృష్ణుడు ఒక అస్త్రంతో మూరాసురుడి తల తెగవేశాడు. తరవాత నిసుండు డనేవాడు యుద్ధం ప్రారంభించి, సత్యభామ చేతిని

గాయవరిచి, రక్తం కారేటట్టు చేశాడు. కృష్ణుడు మండిపడి, బాణాలతో వాడి చేతులూ, కలా నరికేశాడు. హయగ్రీవుడూ, అఘోరపాలుడూ, విరూపాక్షుడూ, ప్రాపణుడూ, పంచజనుడూ మొదలుగా గల రాక్షస వీరులు ఎనభైనాలుగు వేలమంది కృష్ణుడి చేతిలో చచ్చారు.

నగరద్వారాన్ని రక్షించే రాక్షసు లందరినీ చంపి కృష్ణుడు ఆ ద్వారాన్ని సమీపిస్తూండగా రాక్షస సేనలు అతనిపై వచ్చి వడ్డాయి. కృష్ణుడు ఆ రాక్షస మూకను అవలీలగా చించివేసాడాడు. ఇంతలో నరకుడే యుద్ధసన్నద్ధుడై వచ్చాడు. అతను,

ఒంటరిగా యుద్ధానికి వచ్చిన కృష్ణుణ్ణి చూసి, "నన్ను నరకుడంటారు. ఇంద్రుణ్ణి, ఇతర దేవతలనూ జయించి, మూడులోకాలనూ సంక్షింప జేసినవాణ్ణి. నా దగ్గర ఎంతలేసి వీరుల పరాక్రమాలూ ఎందుకూ పనికిరావు. నువ్వు ఎవరివి? ఎందుకు వచ్చా ఎక్కడికి? ఈ పెద్ద పక్షి ఎక్కడిది? ఈ అడమనిషి ఎవరు? కొంచెం స్పష్టంగా చెప్పు. విన్నిప్పడే చంపి, ఈ స్త్రీని వశపరుచు కుంటాను. పారిపోక పోరాడు," అన్నాడు.

కృష్ణు డీ మాటలకు నవ్వి, "నేను కూడా మూడు లోకాలలోనూ ప్రసిద్ధికన్నవాణ్ణి. నన్ను గురించి నువ్వు విన్నావే, లేదో తెలీదు. నా పేరు వాసుదేవుడు. ఈమె పేరు సత్య భామ, నా భార్య. ఈ పక్షి పక్షిజాతికి రాజైన గరుత్మంతుడు, నా వాహనం. నేనిక్కడి కెందుకు వచ్చానంటే, నిన్ను చంపి లోకకల్యాణం కలిగించటానికి వచ్చాను," అన్నాడు.

నరకుడు చిరునవ్వు నవ్వి, "నీవేనా వాసుదేవుడివి? నీతో యుద్ధం ఎప్పుడు వస్తుందా అని ఉబలాట పడుతున్నాను. నీ శక్తి కొద్ది యుద్ధం చెయ్యి. నాకు దొరికి ప్రాణాలతో తప్పించుకు పోలేవులే," అంటూ కృష్ణుడితో యుద్ధం ప్రారంభం

చాడు. వారికి జరిగిన యుద్ధం రామరావణ యుద్ధంలాగా వర్ణించ శక్యంకానిది, మహా దారుణమైనది. ఈ యుద్ధంలో కృష్ణుడు తీవ్రంగా గాయపడి మూర్ఛపోయాడు.

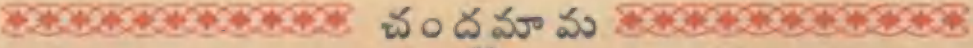
అది చూసి సత్యభామ కంగారుపడక, కృష్ణుడి నుదుట గుచ్చుకున్న బాణాన్ని తీసి, రక్తస్రావం కాకుండా గాయాన్ని నెక్కిపెట్టి, కృష్ణుడికి ఉపచారాలు చేసింది. గరుత్మంతుడు తన రెక్కల గాలితో కృష్ణుడికి సేద తీర్చాడు. కృష్ణుడు స్పృహవచ్చి సత్యభామ కేసి చూస్తూ, "నేను అరిసిపోయినాను. కాస్తేపు నువు యుద్ధం చెయ్యి," అన్నాడు. సత్యభామ అతని విల్లూ, అమ్ముల పాదులూ తీసుకున్నది.

అమె తన పైన ఒక్కసారిగా బాణ వర్షం కురిపించేసరికి నరకుడు, "ఈ కృష్ణుడు తాను యుద్ధం చెయ్యటం మాని, నన్ను జయించటానికి అడదాన్ని నియోగిస్తాడా? ఛీ, ఛీ!" అనుకుని, సత్యభామ పైన తీవ్రమైన బాణాలు ప్రయోగించాడు. అవి సత్యభామ రొమ్ములోనూ, చేతులలోనూ, పక్కలలోనూ గుచ్చుకున్నాయి. అమె వాటిని లక్ష్మీపెట్టక, అత్యంత రోషావేశంతో నరకుడి ధ్వజం విరగగట్టి, రథాశ్వాలను చంపి, సారథిని చంపింది. నరకుడు బాణం

ఎత్తినప్పడల్లా దాన్ని విరగగట్టింది. ఇలా మూడు బాణాలు విరిగిపోయేసరికి నరకుడు గద ఒకటి తీసుకుని, బలంగా అమె మీద విసిరాడు. దాన్ని సత్యభామ మధ్యలోనే నలుసులకింద కొట్టేసింది. ఇదేవిధంగా అమె నరకుడు విసిరిన ప్రతి ఆయుధాన్ని నుగ్గు చేసేసింది.

సత్యభామ చేసే అద్భుత యుద్ధానికి కృష్ణుడు తృప్తిపడి, అమెను కొగలించుకుని, నుదుటి మీది చెమట తుడిచి, "అరిసి పోయావు. ఇక యుద్ధం చాలించు," అని అమెను ప్రశంసించి తన మెడలో ఉన్న రత్నాల హారాన్ని అమె మెడలో వేశాడు.

ఆ హాసాన్ని సంపాదించాలని రుక్మిణి, సత్యభామా కూడా కోరుకున్నారు. ఇంతవరకు ఇద్దరికీ అది లభించలేదు. అటువంటి హాసం అప్పుడు సత్యభామకు లభించింది.

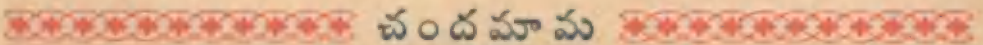
కృష్ణుడు సత్యభామ చేతి నుంచి విల్లు తీసుకుని తిరిగి యుద్ధానికి ఉపక్రమించాడు. ఈ లోపల నరకుడు మరొక రథం ఎక్కి, శరవరంపరలను కృష్ణుడి పైనా, సత్యభామ పైనా, గరుత్మంతుడి పైనా విసిరాడు. కృష్ణుడు అతని కొత్త రథాన్ని, గుర్రాలనూ, సారథినీ వరసగా ధ్వంసం చేశాడు. అప్పుడు నరకుడు క్రోధావేశంతో గద తీసుకుని, నేల పైకి దిగి, కృష్ణుడి

రొమ్ముకు గురిచేసి విసిరాడు. కృష్ణుడు అవలీలగా దాన్ని ఖండించాడు. నరకుడు కృష్ణుడి పైన ఎన్నో అయుధాలూ, వివరకు చెట్లూ, రాళ్ళూ కూడా విసిరాడు, కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది.

చిట్టచివరకు కృష్ణుడు నరకుడి పైన తన సుదర్శన చక్రాన్ని ప్రయోగించాడు. అది నరకుణ్ణి నిలుపునా రెండుగా చీల్చి పారేసింది. నరకుడి చావుతో భూమికి గొప్ప బెడద తీరిపోయింది. భూదేవి మానవాకారంతో వచ్చి, నరకుడి శవాన్ని కౌగలించుకుని, అతని చెవులకు గల దివ్య మణికుండలాలూ తీసి, కృష్ణుడి వద్దకు వచ్చి, ఏడుస్తూ, చేతులు మోద్దీ, "నువే నా కి కొడుకును ఇచ్చావు, నువే వాణ్ణి లోక కంటకుడని భావించి చంపేశావు. ఇక దేవతలూ, ఋషులూ సుఖంగా ఉండని. ఇవి ఇంద్రుణ్ణి జయించి తెచ్చిన రత్నకుండలాలు. వీటిని తీసుకో. వీడి కొడుకును కాపాడి, వీడి రాజ్యం వాడికియ్యి," అన్నది.

కృష్ణుడు సరేనన్నాడు. భూదేవి అంత ర్ధానమయింది. కృష్ణుడు నరకుడి కళేబరానికి అంత్యక్రియలు జరిపించి, అతని కొడుకైన భగదత్తుడికి రాజ్యాభిషేకం చేయించాడు.

సగరంలోపల అంతులేని నిధులున్నాయి. అవి దిక్పాలకులను ఇయించి, నరకుడు తెచ్చుకున్నవి. నరకుడి కింది అధికారులు వాటి నన్నిటినీ కృష్ణుడి పరం చేశారు.

మణితైలం వద్ద పదహారువేల సూరు మంది దేవతాస్త్రీలు నరకుడి చేత చెర పట్టబడి తెచ్చి ఉంచబడ్డారు. కృష్ణుడు సపరి వారంగా అక్కడికి వెళ్ళాడు. ఆ స్త్రీలు కృష్ణుణ్ణి చూసి, "మేము నరకుడి చేత చెర పట్టబడిన దేవ స్త్రీలం. ఒకసారి నారదుడు మా దుఃఖం చూసి, చింతించ వద్దనీ విష్ణు మూర్తి మానవావతారుడై వచ్చి, నరకుణ్ణి చంపి, మాకు భర్త అవుతాడని చెప్పాడు. మేము ఆ అశతోనే ఇంతకాలమూ మా కష్టాలను ఓర్చాం. ఇప్పుడు మేము ధన్యత్వం పొందాం," అన్నారు.

కృష్ణుడు వారి కోరికను మన్నించి, వారిని స్నేహంతో చూసి, వారి కోసం పల్లకిలు తెమ్మని రాక్షసకింకరులను నియోగించాడు.

తరవాత కృష్ణుడు మణితైల మంతా తిరిగి, దాని శిఖరం ఒకటి చెట్టతోనూ, పటలతోనూ సహా విరిచి, గరుత్మంతుడి పైన పెట్టాడు. గరుత్మంతుడు కూడా దాన్ని తేలికగా మోశాడు. కొండశిఖరంతో బాటు కృష్ణుడు కూడా ఎక్కి, ఇంద్రుడి సగరానికి ప్రయాణమై వెళ్ళాడు. అక్కడ శచీదేవి, ఇంద్రుడూ ఉన్నారు. శచీదేవి, సత్యభామా కొగలించుకున్నారు. కృష్ణుడు ఇంద్రుడికి సమస్కారం చేసి, తాను తెచ్చిన కుండ లాలు అతనికి ఇచ్చాడు. కృష్ణుడు నరకుణ్ణి చంపినందుకు శచి సత్యభామను ప్రశంసించింది.

"నీ కిష్టమైన దేదైనా ఇవ్వాలని ఉన్నది. ఏమిటి నీ కోరిక?" అని శచీదేవి సత్యభామను అడిగింది.

"నా కే కొరతా లేదు. నీ స్నేహం తప్ప నా కింకేమీ అక్కర్లేదు," అన్నది సత్యభామ.

అరణ్యపురాణం

23

ఇప్పుడు మౌగికి వానరులంటే ఏ మాత్రమూ లక్ష్యం లేదు. వానరులకే మౌగి అంటే గుండె దడ. అయితే మౌగి శిథిలాలను చేరే సమయానికి వానరమూకలు అరణ్యంలోని కొన్ని ప్రాంతాల మీదికి దాడిపోయి ఉండటం చేత శిథిలాలు విద్వేషంగా ఉన్నాయి. అంతటా నిశ్శబ్దం, వెన్నెల కాస్తున్నది.

కావా మిద్దె ప్రాంతం మీద ఉండే రాణి వాసపు మేలుకట్టు మీదుగా పాకి, దాని మధ్యగా ఉన్న మెట్ల వెంబడి కిందికి దిగ సాగాడు. ఆ మెట్లు కూడా శిథిలావస్థలోనే ఉన్నాయి.

“మనమూ మనమూ ఒకటే,” అని మౌగి పాముభాషలో కేక పెట్టాడు. అతను మెట్లు దిగటానికి కాళ్లమీదా చేతులమీదా కూడా కదలవలసి వచ్చింది. మెట్ల దిగువన దారి ఏటవాలుగా దిగిపోయింది. అది అనేక

మెలికలుగల దారి. కొంతదూరం పోయాక రాతి కట్టడంలో నుంచి ఒక పెద్ద వేరు తోసుకు వచ్చి ఉండటం కనిపించింది. దాని తాలూకు మహా వృక్షం మొదలు ముప్పై అడుగులు ఎగువన ఉన్నది. వాళ్ళు ఒక ఇరుకు సందుకుండా దూరి ఒక నేల గది లోకి అడుగు పెట్టారు. అది చాలా విశాలంగా ఉన్నది. డిప్పులాగా ఉన్న దాని కప్పు నుంచి కూడా అక్కడక్కడా చెట్ల వేళ్ళు దిగాయి. కప్పులో రంధ్రాలు ఏర్పడటంవల్ల కొద్దిపాటి కాంతికిరణాలు గదిలోకి ప్రవేశిస్తున్నాయి.

“అది చాలా శైమకరమైన గుహ. అయితే రోజూ పచ్చి పోవటానికి మరి దూరమై పోయింది. ఇక్కడ మనం చూడ వలసినదేమిటి?” అన్నాడు మౌగి.

“నేనున్నాను కానా?” అని గది మధ్య నుంచి ఒక కంఠం ప్రశ్నించింది. ఏదో

"వేట సాగారి," అన్నాడు మౌగ్గీ. అతను కత్తిని అప్రమాదమూ బొడ్డున పెట్టుకు తెరిగినా, అరణ్య మర్యాదలను పాటించటం మరిచిపోడు.

తెల్లపడగ మౌగ్గీ మాటకు బదులు చెప్పక, "నగరం ఎలా ఉంది? నూరు ఏనుగులూ, ఇరవైవేల గుర్రాలూ, లెక్కించరానన్ని పశువులూ గల మహా నగరం! ఇరవై మంది రాజులకు రారాజు ఏలే నగరం! నా కిక్కడ చెవుడు వచ్చేస్తున్నది. వాళ్ళ యుద్ధ దుందుభుల ధ్వనులు విని ఎంతో కాలమయింది," అన్నాడు.

తెల్లగా కదులుతూ ఉండటం మౌగ్గీకి కన బడింది. కొంచెం కొంచెమే లేస్తూ ఒక తామపాము అతని కళ్ళ ఎడట నిలబడింది. మౌగ్గీ తన తీవ్రతలో అంతపెద్ద తామను ఎన్నడూ చూడలేదు. ఆ సర్పం నిడివి దాదాపు ఎనిమిది అడుగులుంటుంది. చీకటి లోనే ఉండటంచేత అతను పాలిపోయి పాత దంతం రంగుగా తయారయ్యాడు. విప్పిన అతని వడగమీది కృష్ణపాదాలు కూడా మాసిపోయిన పసుపు పచ్చరంగు తిరిగాయి. అతని కళ్ళు కెంపుల్లాగా మెరుస్తున్నాయి. చూడటానికి అతను చక్కగా దివ్యంగా ఉన్నాడు.

"ఏగువ అరణ్యం మాత్రమే ఉన్నది. నేను ఎరిగిన ఏనుగులు హాథీ, అతని కొడుకూ మాత్రమే. ఒక గ్రామంలో ఉన్న గుర్రాలన్నిటినీ బాఫీర చంపేశాడు. పోతే—రాజు అంటే ఏమిటి?" అన్నాడు మౌగ్గీ.

"నీ నగరం ఇప్పుడు లేడని నీతో నాలుగు నెలల క్రితమే చెబితిని కాదుటోయ్?" అన్నాడు కావా తెల్లపడగతో.

"అరణ్యం మధ్య, రాజుగారి వహరా బురుజులు గల ద్వారాలతో కూడిన నగరం ఎలా పోతుంది? నా తండ్రికి తండ్రి గుడ్డు నుంచి బయటికి రాకపూర్వం కట్టిన నగరం అది. నా కొడుకుల కొడుకులు నాలాగా పాలి

పోయేదాకా అది నిలిచి ఉంటుంది. యాగ నూరి కొడుకు విజయుడు, అతని కొడుకు చంద్రవీరూడు; అతని కొడుకు సలోంధి బిప్పారావల్ హయాంలో దాన్ని నిర్మించాడు. మి రెవరి వశువులు?" అన్నాడు తెల్లవడగ.

మౌగ్గీ కావా కేసి తిరిగి, "అయోమయంలో వడ్డాను. అతడి మాట ఒక్కటి నా కర్తం కావటంలేదు," అన్నాడు.

"నాకూ అలాగే ఉంది. అతను మహా వృద్ధు," అని కావా మౌగ్గీతో అని, తెల్లవడగతో, "నాగపితామహ, ఈ ప్రాంతంలో ఆనాటిగా అరణ్యమే ఉంటున్నది," అని చెప్పాడు.

"అలా అయితే, నా కెదురుగా కూర్చున్న ఇతగా దెవడు? ఇతడికి రాజాగారి పేరు తెలీదు. భయం ఎరగడు. మనిషి నేటికీ సర్ప భావ మాట్లాడతాడు. పామునాలుక తోబాటు కత్తి కూడా ధరించాడు. ఎవరితడు?" అన్నాడు తెల్లవడగ.

ఆ ప్రశ్నకు మౌగ్గీ జవాబు చెబుతూ, "వన్ను మౌగ్గీ అంటారు. నేను అరణ్య వాసిని. తోడెళ్ళు నావాళ్ళు. ఈ కావా నాకు అన్న. నాగపితామహ, నువ్వెవరు?" అని అడిగాడు.

"నేను రాజనికేవ రక్షకుణ్ణి. నా కర్తం సర్పగా ఉన్న కాలంలోనే కరుణరాజా ఈపైన ఉన్న కప్పకట్టాడు! దొంగతనానికి వచ్చే వారికి చావు చవిచూపమని నా కోసం ఈ ఏర్పాటు చేశాడాయన. తరవాత రాతి ద్వారం కుండా నిధిని లోపలికి దించారు. బ్రాహ్మణులు గానం చేశారు," అన్నాడు తెల్లవడగ.

మౌగ్గీ స్వగతం, "ఓహో, ఇందులో ఏదో చెరుపు ఉన్నది. తెల్లవడగ చెప్పేది సామాన్య విషయంకాదు. మనిషి మంద వెంట ఉన్నప్పుడు ఒక బ్రాహ్మడి సంగతి తెలుసుకున్నాను," అనుకున్నాడు.

తెల్లపడగ చెప్పుకు పోతున్నాడు :

"నే నిక్కడికి పచ్చాక అయిదు సార్లు రాతి పలక ఎత్తి, మరింత నిధి దించారు. ఇంత గొప్ప నిధి మరెక్కడా లేదు—నూరు రాజుల నిధి. అయితే ఆఖరుసారి పలక ఎత్తి చాలా, చాలా కాలమయింది. నా నగరం సన్ను మరిచిపోయిందో ఏమో మరి."

"అనలు నగరమే లేదు. పైకి చూడు. ఆ కనిపించేవి, రాళ్ళను చీల్చుకుని దిగు తున్న మహావృక్షాల వేళ్ళు. చెట్లూ, మనుషులూ కలిసి పెరగరు," అన్నాడు కావా.

తెల్లపడగ కనిగా, "రెండు, మూడు సార్లు మనుషు లిక్కడ ప్రవేశించారు. నేను చీకట్లో పాకి వాళ్ళను చేరపచ్చినదాకా వాళ్ళేమీ మాట్లాడలేదు. ఆ తరవాత వాళ్ళు బహు కొద్దిసేపు మాత్రమే పలవలలాడారు. మీరేమో పచ్చి నాతో నానా అబద్ధాలూ ఆడుతున్నారు—ఒక మనిషి ఒక సర్ప మూసూ. నగరమే లేవనీ, నా రక్షణపని

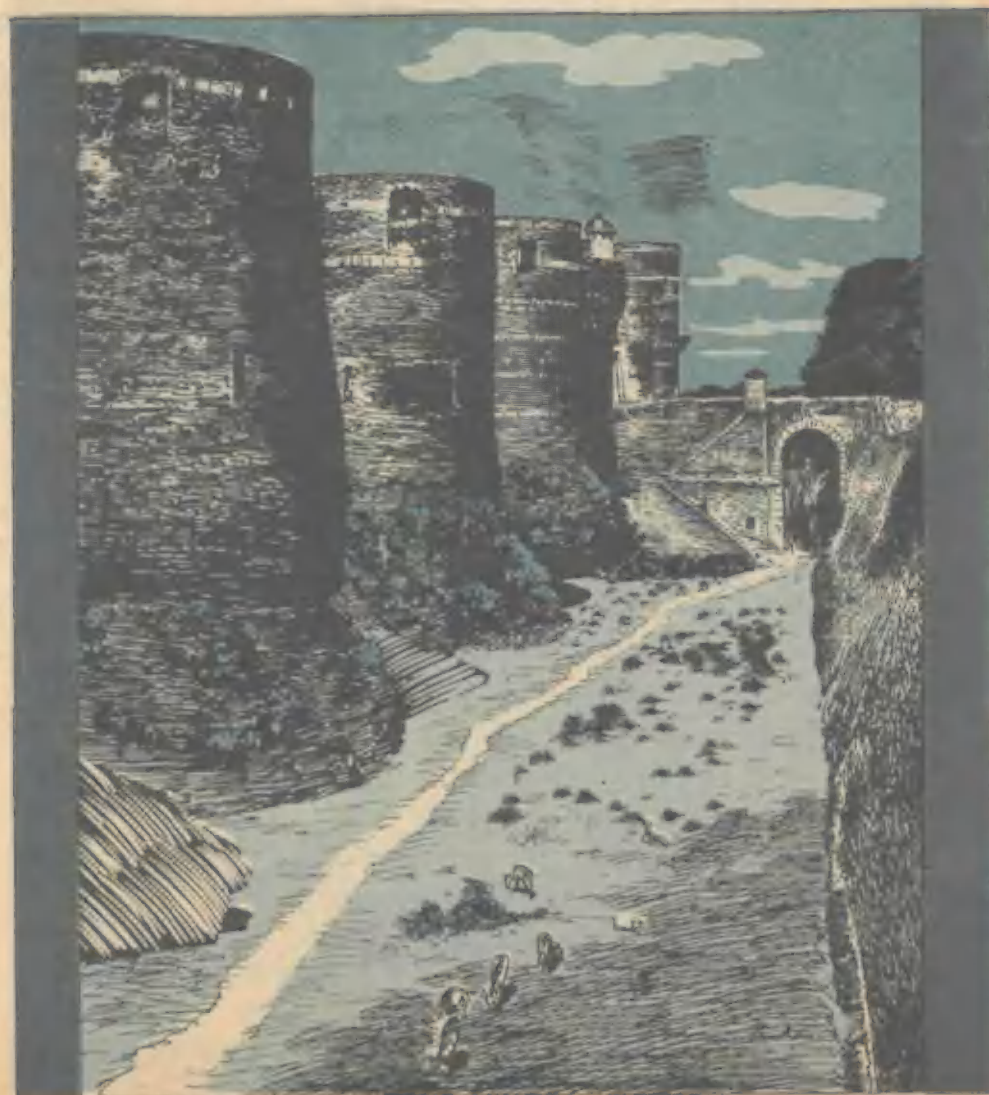
ముగిసిందనీ నన్ను సమ్మతించారు! రాతి పలక ఎత్తి, బ్రాహ్మలు గానం చేస్తూ దిగి పచ్చి, నాకు వెచ్చని పాలు పోసి, వెలుగు లోకి తీసుకు పోయేదాకా నేను రాజనక్షిప రక్షకుణ్ణి! నగరం చచ్చిపోయిందా? అవి చెట్లవేళ్ళా? అయితే పంగి ఈ రత్నాలను తీసుకొండి చూస్తాం. ప్రపంచంలో ఇంత విలువైనవి మరి లేవు. పామునాలుక మనిషి, నువు పచ్చినదానినే ప్రాణాలతో తిరిగి పొగలిగితే చిన్న చిన్న రాజులందరూ నీకు బానిసలైపోగలరు!" అన్నాడు తెల్లపడగ.

"మళ్ళీ దారి తప్పకున్నది. నాగవితా మహా, తీసుకు పోవటానికి ఇక్కడ ఏమీ కనబడదే?" అన్నాడు మొగ్గి.

"నూర్య చంద్రుల సాక్షిగా, ముక్కోటి దేవతల సాక్షిగా ఈ అబ్బాయికి చావుపిచ్చి పట్టుకున్నది. నువు కళ్ళు మూసేలోపుగా నీకు ఏ మాసపుడూ చూడనిది చూపిస్తాను, చూడు," అన్నాడు తెల్లపడగ.

దీనిని ఆంగర్స్ (ప్రాస్టు) వర్త 9 వ లాయీ నిర్మించాడు. ఈయనను నంక్ లాయీ అంటారు (13 వ శతాబ్ది). ఈ దుర్గానికి 17 బురుజు లున్నాయి. ముఖ్యుల నంటే ఈ దుర్గాన్ని మూడవ పెన్సి నిర్మాణించమని ఆత్రునిచ్చాడు. కాని ఆంగర్స్లోని గవర్నరు జాతానరం చేసి దాన్ని కాపాడగలిగాడు.

బహుమతి
సొందిన వ్యక్తి

తల గట్టు

వందనవారు,
బి. జనార్దన్, ఎలమంచిలి

బహుమతి
పొందిన వ్యక్తి

గుడిదర్శం

వందినవారు,
బి. జనార్దన్, ఎలమంచిలి

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

ఈ ఫోటోల వ్యాఖ్యలు 1968 జూన్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును

- ★ పై ఫోటోలకు సరి విన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)
- ★ ఏప్రిల్ నెల 20-వ తేదీ లోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.
- ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న పెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డు పైన వ్రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి—చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

ఏప్రిల్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో: తలకట్టు

రెండవ ఫోటో: గుడిదీర్ఘం

పంపినవారు: బి. బనార్జన్,

తాలూకా అవీను, ఎలమంచిలి, (విగాఖ జిల్లా)

బహుమతి మొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

తలనొప్పి
ఎక్కువగా ఉన్నా
తలకేగా!

అమృతాంజనం వాడి

శీఘ్రంగా నివారణ పొందండి

ప్రాచీనంగా ఉండే బాదము నివారించుకోడానికి తురికే మొదలు ఎందుకు వుచ్చుకుంటారు? చెప్పితన్న చోటుమీద అమృతాంజనం రాసి అమోమంగా శీఘ్రంగా నివారణను పొందండి. ఏ అసాయం లేకుండా కండరాం నెవ్వలకు, తల నొప్పికి, బెయ్యికులకు అంకా శీర్ష నెవ్వలకు అమోమంగా గుణమిచ్చే అమృతాంజనం 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు. అమృతాంజనం గుండెబలుకుతే కాక సాధారణ జలుబులకు కూడా మంచి మందు. కొంచెంకొంచెమే ఉపయోగించవలసి ఉంటుంది కాబట్టి ఒక నీసా మీ కుటుంబాని కంతా కలిపి నెలల తరబడి వస్తుంది. అవసరానికి ఎప్పుడూ అమృతాంజనం ఉంచుకోండి. అమృతాంజనం 70 ఏళ్ల ప్రసిద్ధినిపొందిన నమ్మకమైన గృహ ఔషధం. అమృతాంజనం నొప్పిలు జలుబుల నివారణకు 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు.

అమృతాంజనం విమిశర్క, మద్రాసు -
బొంబాయి - కలకత్తా - రిల్లీ

287-288-289

గృహము మనోహరముగా చిత్రమయముగా ఉండాలంటే !
 గృహము అతి అధునికముగా నవ నవీనముగా ఉండాలంటే !
 ఎప్పుడూ వాడవలసింది

AMARJOTHI FABRICS

BEDSPREADS - FURNISHINGS - FANCY TOWELS

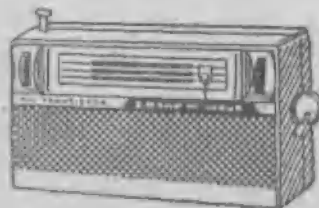

తయారీ :
 అమర్జోతి ఫ్యాబ్రిక్స్,
 పోస్టుబాక్సు నం. 22, కరూర్ (ద.బా.)
 బ్రాంచిలు: బొంబాయి - ఢిల్లీ

మద్రాసు విశిష్టము :
 అమర్జోతి ట్రైడర్స్,
 99, గౌడ్ న స్ట్రీట్, మద్రాసు : 1
 ఫోన్ : 34864

వాయిదాలపై ట్రాన్సిస్టర్లు

రూ. 320/- ఖరీదుచేసే, ప్రసిద్ధిచెందిన
 'ఎస్కార్డ్' 3 బ్యాండ్ ఆశీల ప్రపంచ
 పార్వముల్ ట్రాన్సిస్టరును నెలకు రూ. 10/-లు
 చొప్పున వాయిదాల పద్ధతిని తెప్పించు
 కోండి. భారతదేశంలో ప్రతి వల్లెకూ, వట్టణానికి కూడ పంపగలము.

వివరములకు :

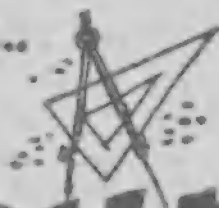
JAPAN AGENCIES (CM-77)

Post Box 1194

::

DELHI - 6

FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

...Its B. N. K's., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.

B. N. K. PRESS PRIVATE LIMITED.

CHANDAMAMA BUILDINGS,

MADRAS - 26

ఇప్పుడే...

మీ సహాయం అవసరం!

"మన మందరమూ ఒకే జాతికి చెందినవారము. మనమంతా ఒకే ప్రజ, వీహారు, ఉత్తరప్రదేశ్, ఇతర అనావృష్టి ప్రాంతాలలో వచ్చిన అవద యావద్భారతదేశానికే వచ్చిన అవద. మనమంతా కలిసి అనావృష్టి పరిస్థితుల్ని ఎదుర్కొనాలి. కష్టసుఖాలను మనమంతా కలిసి పంచుకోవాలి. ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుకు మనం ఐక్యంగా కృషి చేయాలి."

ఇందిరా గాంధీ

ప్రధాన మంత్రి

ప్రధాన మంత్రి కరువు సహాయక నిధికి

ఉదారంగా విరాళ మివ్వండి.

విరాళాలను నగదు రూపంలో కాని, వస్తు రూపంలో కాని

ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపండి.

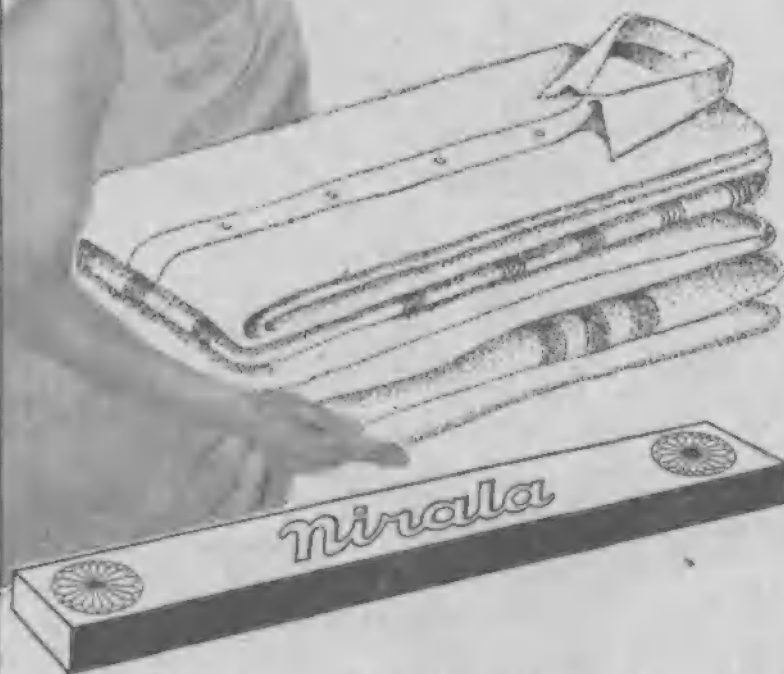
ప్రధాన మంత్రి కరువు సహాయక నిధి,

క్యాబినెట్ సెక్రటేరియట్, రాష్ట్రపతి భవన్,

న్యూ ఢిల్లీ - 4.

నిరాలా

నా రహస్యం
పరిశుభ్రంగా
ఉత్తకడానికి

నిరాలా టార్ సబ్బు ఆవాయకరమైనది. గుడ్డలన్నింటినీ స్వచ్ఛంగా, పరిశుభ్రంగా రెల్లగా వుంచగలిగినట్టిది. నిరాలాలో ఆర్ధకరమైన శక్తి వుంది. మీ గుడ్డలను చక్కగా ఉతుతునునే వాటిని రక్షించగలదు. నేడే నిరాలా చూడండి అది నమ్మకమైన పేరు.

కుంగభద్ర ఇంటర్నేషల్ లిమిటెడ్, కర్నూలు.

ఐకమత్యమే మహా బలం

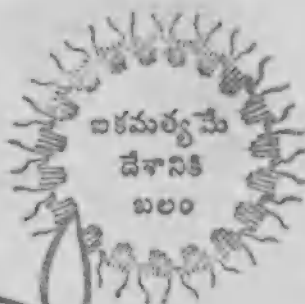
రీతిబద్ధ దినోత్సవము వార్తయింది.

సర్వభారము మనసేం చేసుకుంటున్న మనం.

ఐకమత్యము ద్వారానే కాంతియుతమైన సౌభాగ్యాన్ని
హిందగంమని గుర్తించుకోవాలి. మన దేశంపై నమ్మకాన్ని.

గౌరవాన్ని కృతజ్ఞతనుకున్న మనం, ముందున్న
ఉత్కృష్ట కార్యాచరణ మనల్ని మనం మరలా ఆంకితం
చేసుకుంటాము.

ఒక మహా దేశము, ఒక మహా ప్రజ

TEACH YOUR CHILD THE SAVING HABIT NOW...

WHILE LIFETIME
HABITS ARE BEING
FORMED.

- Minors above the age of 14 years can open SAVINGS ACCOUNTS.
- Rs. 5/- is all that is required to open an account.
- Even as little as a Rupee can be deposited into the account.
- Withdrawals also can be made.
- 3½% Interest on monthly minimum balances.

For further particulars, please enquire at
our branch nearest to you, or write to us.

THE ANDHRA BANK LIMITED

(The Bank For Friendly Service)

Head Office: Machilipatnam Central Office: Hyderabad (A. P.)

H. S. DUTT
Chairman

T. R. BHAGAVAT
General Manager

ఏనాటికైనా మానవత్వానికి విజయం అని నిరూపించే చక్కని చిత్రం

విజయం
సురేష్ కంట్రీస్

పాపకాండ

నిర్మాత
సి.రామోనాయుడు

కవికర్త
జి.వి.ఆర్.శేషారెడ్డి

సభ్యుడు:
కె.ఎస్.ప్రకాశరావు

విజయం కంట్రీస్
రిలీజ్.

AWARDS!

WON PLENTY

**YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST**

**ONLY
WE DO OUR BEST**

भारत सरकार
सूचना और प्रसारण मंत्रालय
स्वायत्त और सजावट पर राजपुर
श्रद्धा प्रमाणपत्र

1963

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD

CHANDANAM BUILDINGS MADRAS-26

